

18 setembre, Girona

Un nou urbanisme per a una ciutat sostenible. Urbanisme ecològic i metabolisme urbà

Berta Cormenzana

Coordinadora de l'Àrea d'Urbanisme i Planificació Estratégica

Agència de Ecologia Urbana de Barcelona

**B
C
N**
ECOLOGIA

Agència
d'Ecologia Urbana
de Barcelona

L'Urbanisme ecològic

L'eficiència
urbana

La
habitabilitat
urbana

**Objectius i
restrictors**

La
supermançana

L'urbanisme
dels tres
nivells

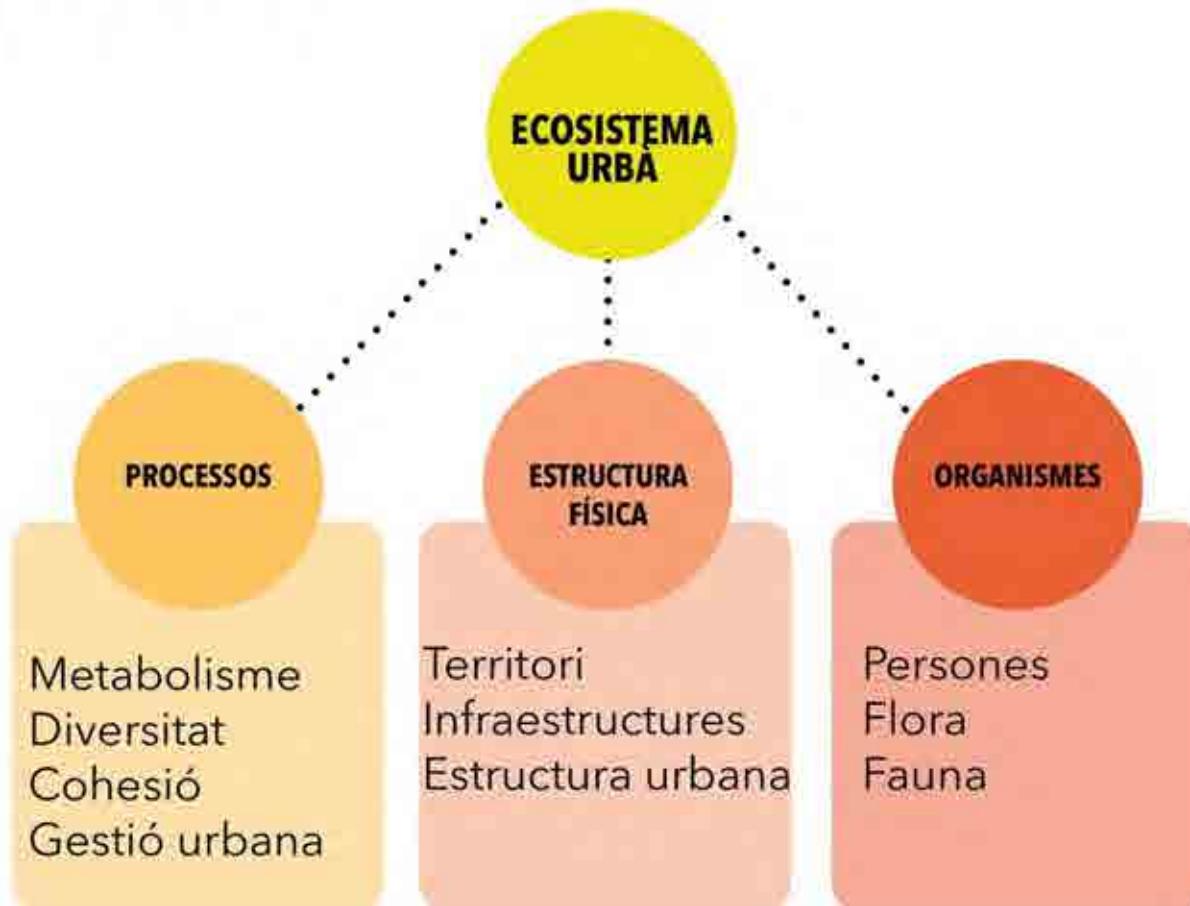
**Instruments
d'ordenació**

Certificat
d'Urbanisme
Ecològic

La funció
guia de la
sostenibilitat

**Instruments
d'avaluació**

Ecologia urbana

L'ecosistema urbà es compon de: una estructura física, una sèrie de processos que la vinculen amb el medi i d'un conjunt d'organismes que l'habitén.

■ Principals restrictors de l'Urbanisme Ecològic

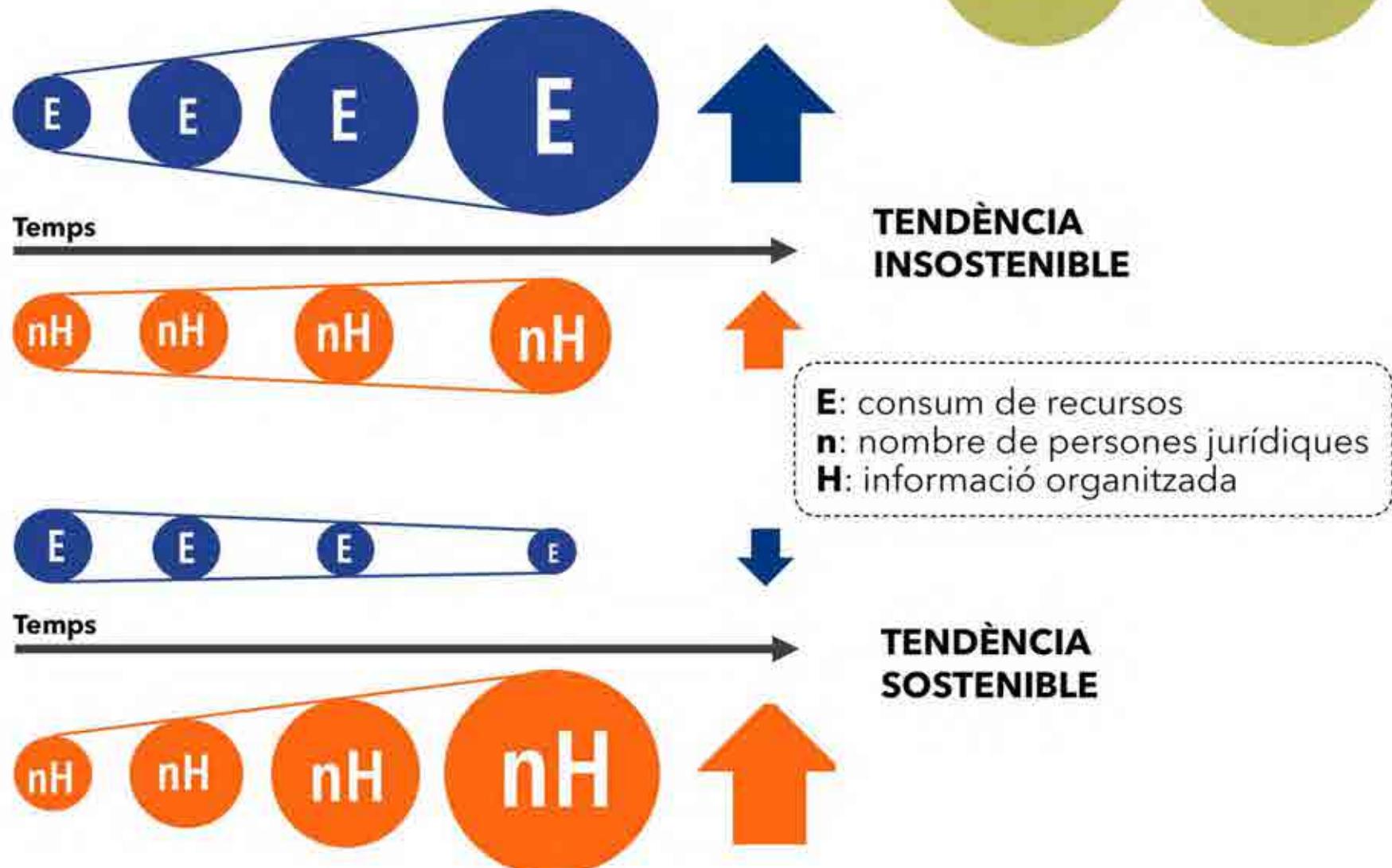
L'eficiència urbana

- Aprofitament màxim dels recursos locals (aigua, energia, materials).
- Reducció de la demanda de recursos.
- Mínima generació de residus.
- Emissions 0 GEH
- Màxima organització urbana

La habitabilitat urbana

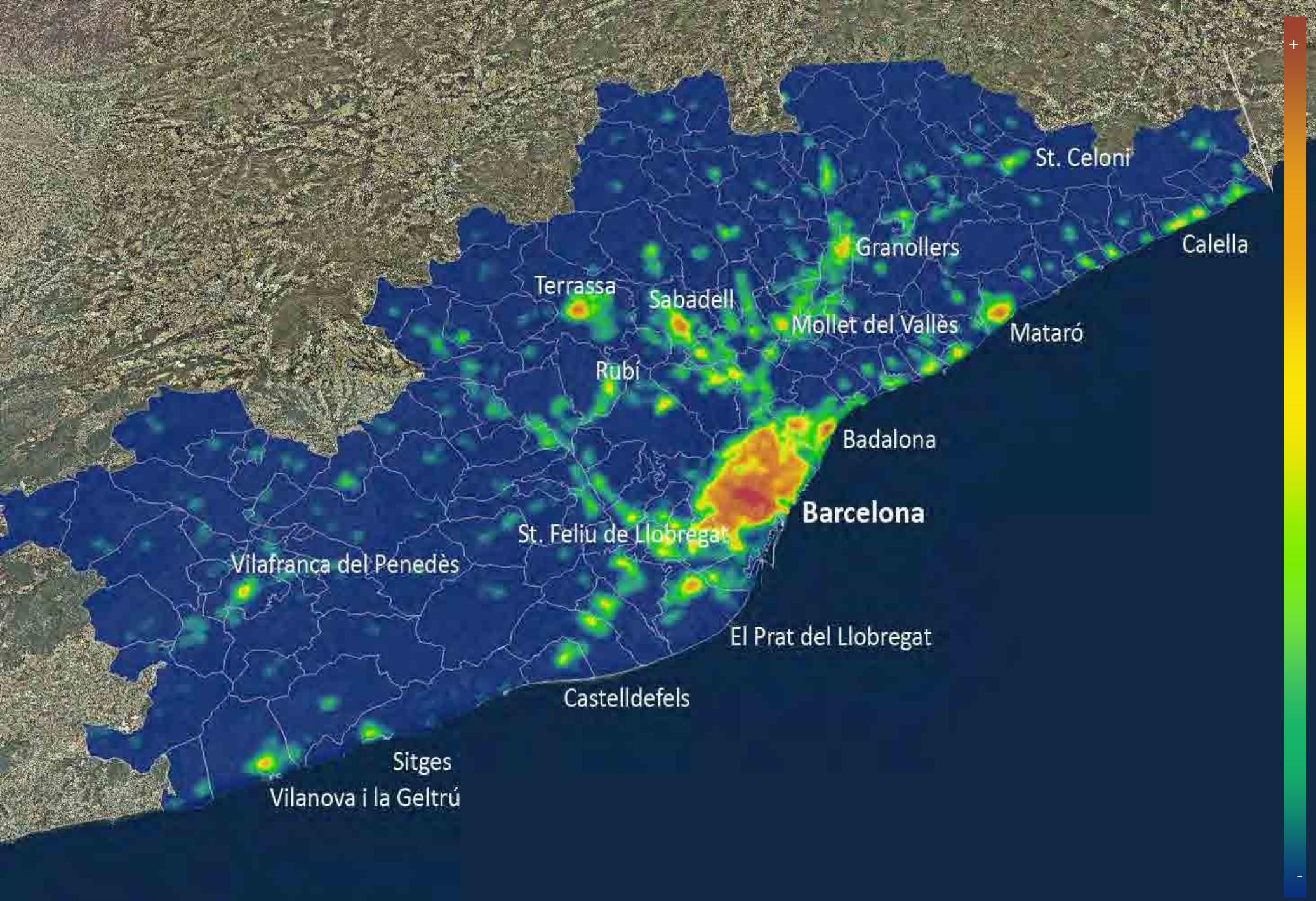
- Edificació saludable i accessible
- Espai públic ergonòmic, vital i confortable
- Teixit urbà cohesional socialment.
- Serveis bàsics de proximitat.
- Biodiversitat urbana

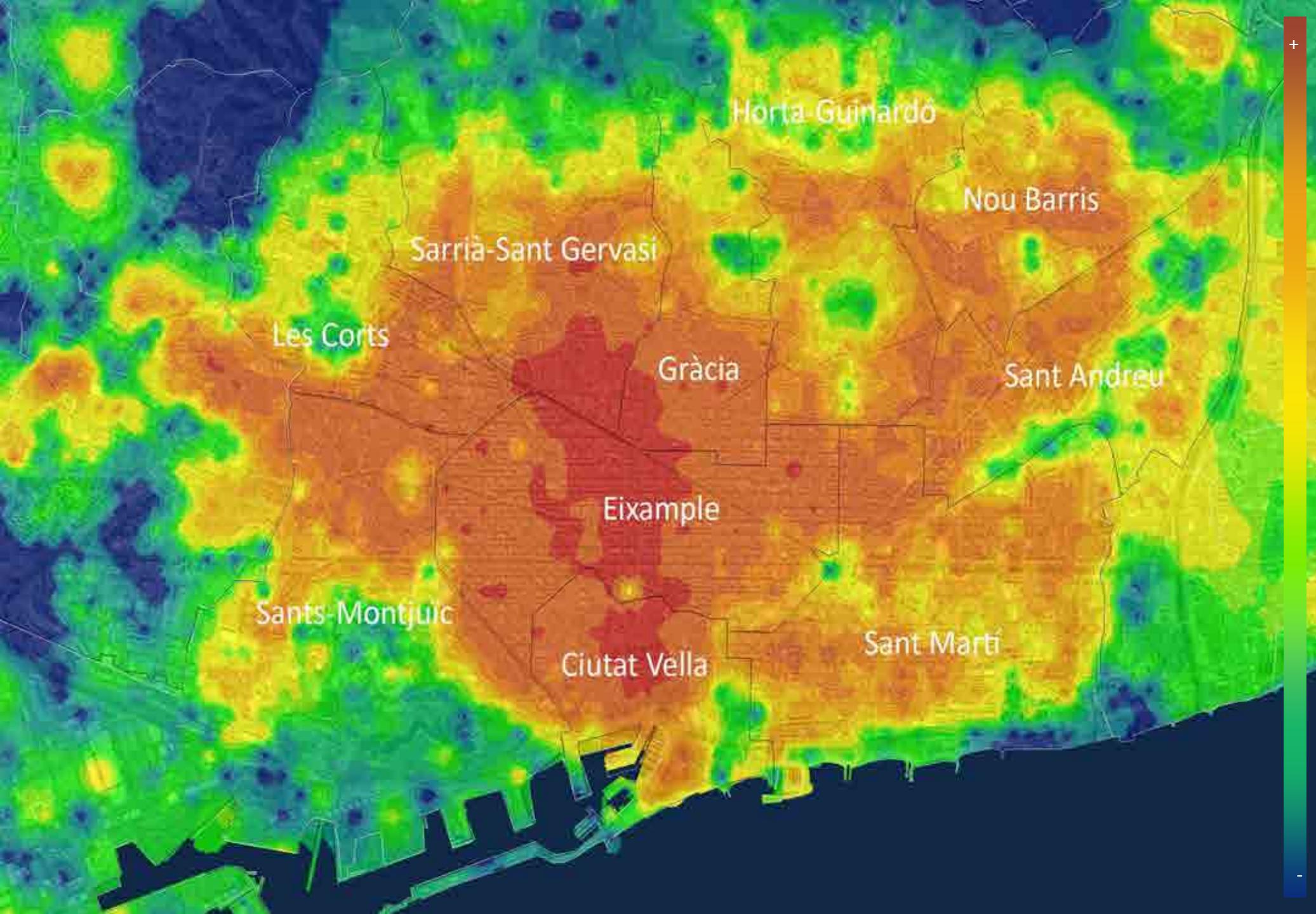
La funció guia de la sostenibilitat

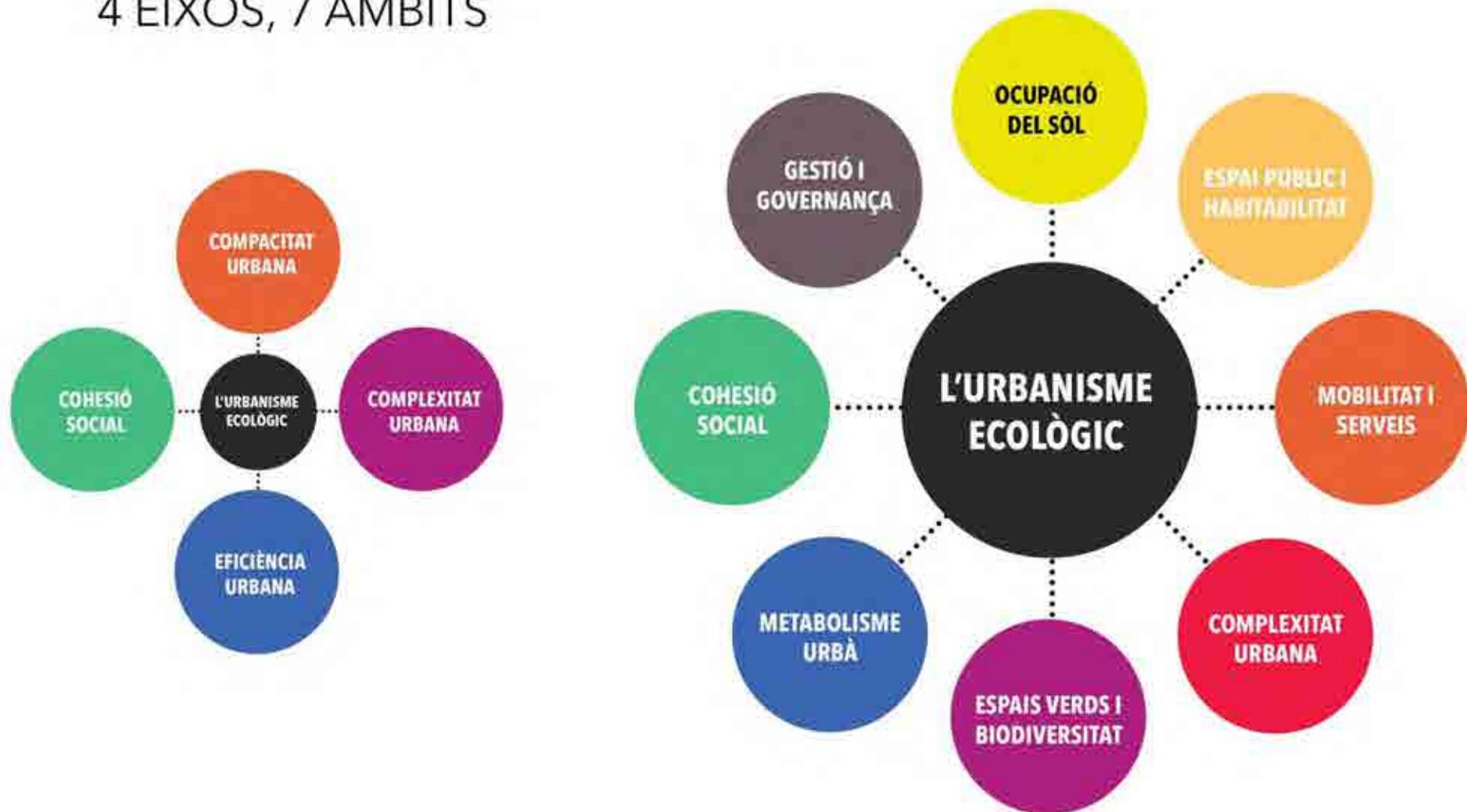

Model de ciutat més sostenible

4 EIXOS, 7 ÀMBITS

■ La superilla: una nova cèl·lula urbana

- Una superilla es concep com una unitat d'organització urbana a partir de la qual es vertebrén un seguit d'estrategies de transformació cap a un nou model urbà, on la reorganització de la mobilitat i de l'espai públic representa el primer pas.
- Està ideada per aconseguir l'alliberament de la major part de l'espai que avui està motoritzat per fer que el vianant torni a ser ciutadà i pugui realitzar totes aquelles funcions que ara no pot fer.
- La definició d'aquests espais d'oportunitat es fa des de la participació ciutadana per enfortir l'estructura de relació i cohesió social.
- Compagina la mobilitat (funcionalitat del sistema urbà), permet alliberar espai motoritzat, apropa la idea de veïnatge i d'autosuficiència metabòlica.

QUÈ ÉS UNA SUPERILLA?

Extracte d'una unitat urbana més gran que una illa de cases però més petita que un barri, amb carrers pacífics. Les superilles ens brinden l'oportunitat de repensar i regenerar Barcelona, posant en pràctica iniciatives que voldriem per tota la ciutat.

Els carrers tranquil·ls de les superilles ens donen peu a imaginar un espai públic diferent: menys sorollós, més verd, accessible, agradable per passejar a peu o en bicicleta, per jugar o per practicar esport, amb nous espais de trobada i opcions d'organitzar activitats a l'aire lliure. Alhora, podem transformar aquest entorn proper perquè sigui més autosuficient: aprofitant l'aigua de pluja, amb energia solar, un enllumenat més eficient...

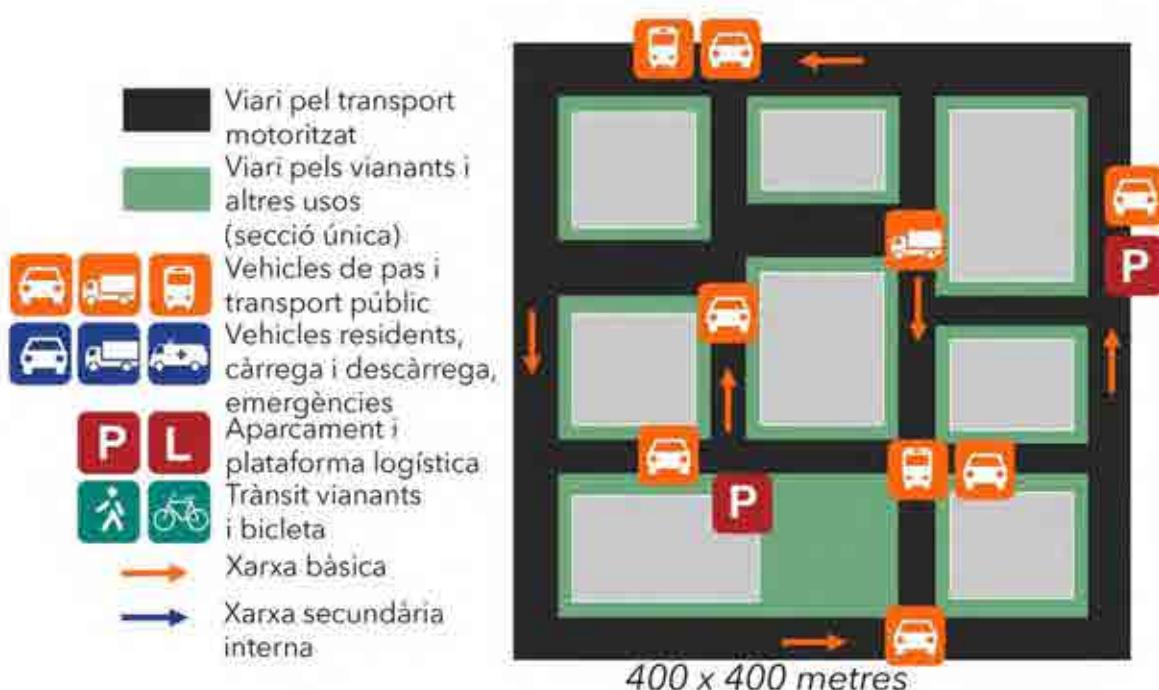
El programa de superilles pilot, que té una durada de quatre anys, vol potenciar les superilles com a espais d'innovació, amb la finalitat de reduir la petjada ecològica del territori i millorar la qualitat de vida de les persones. Els projectes per aconseguir-ho es definiran entre els veïns i veïnes, les entitats que s'hi vulguin implicar i l'Ajuntament.

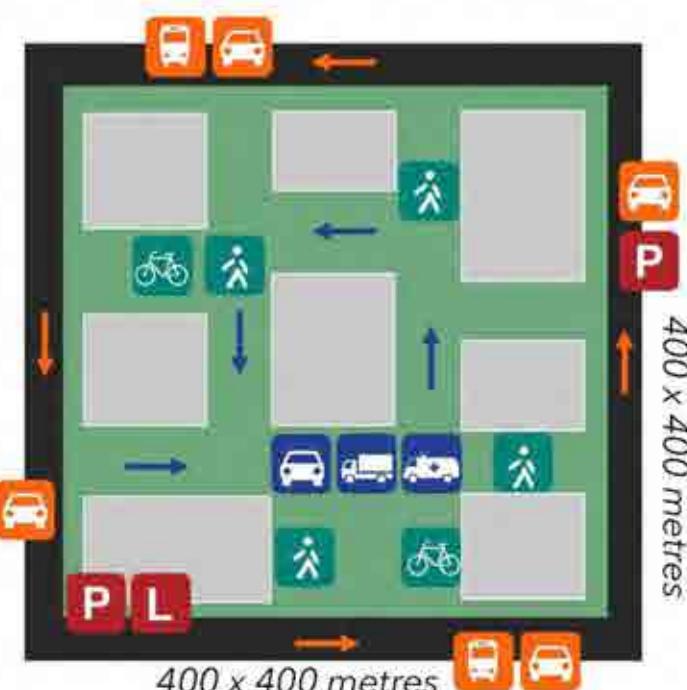
Esquema de la Superilla

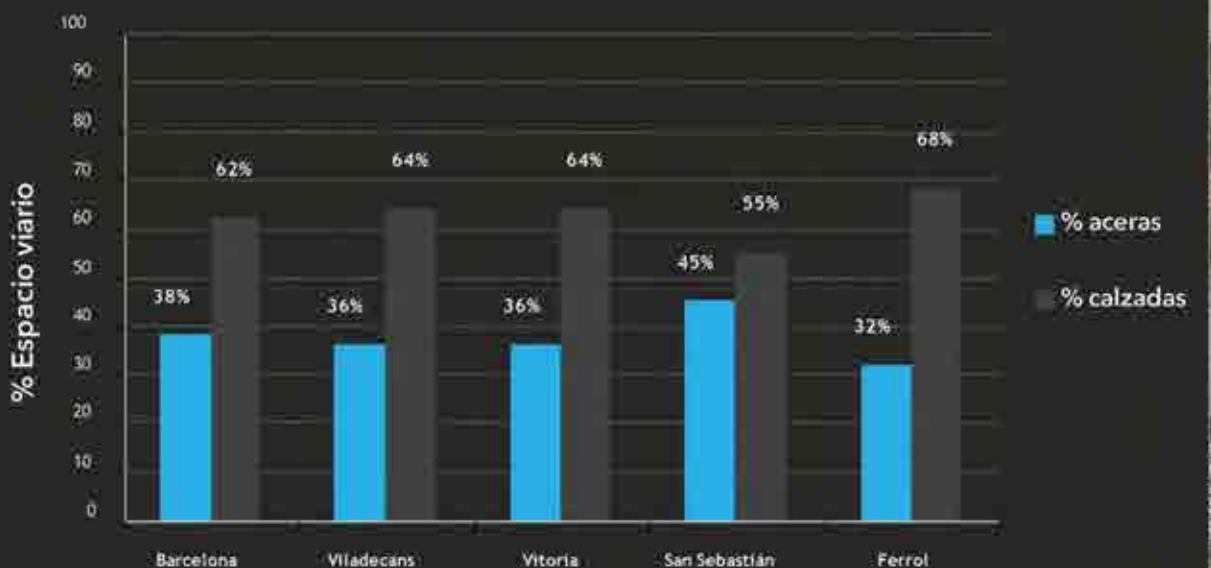
Model Actual

Model Supermançana

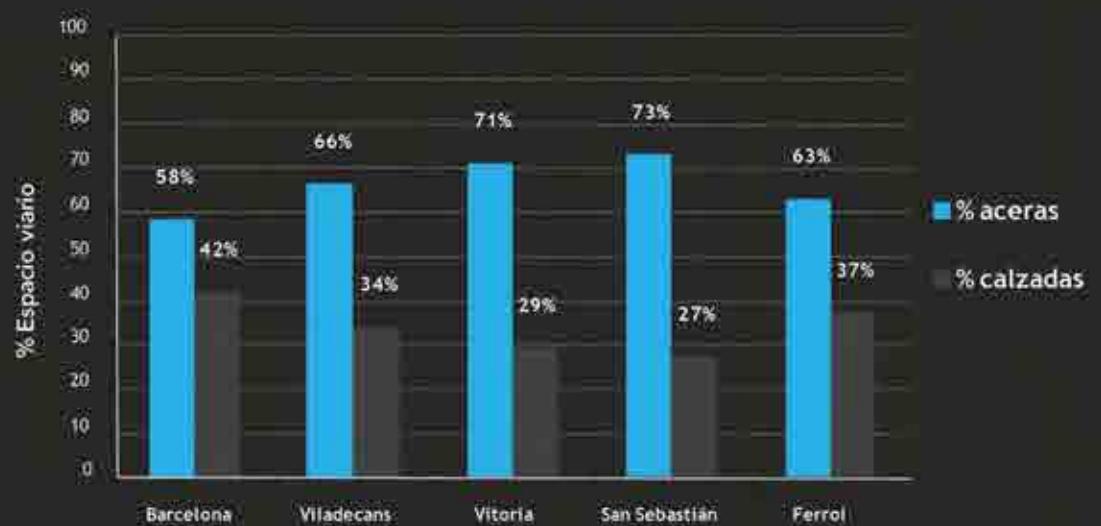
Configuració actual de les xarxes de mobilitat

Reparto del espacio viario.
Situación actual en distintas ciudades de España

Nova organització de les xarxes de mobilitat

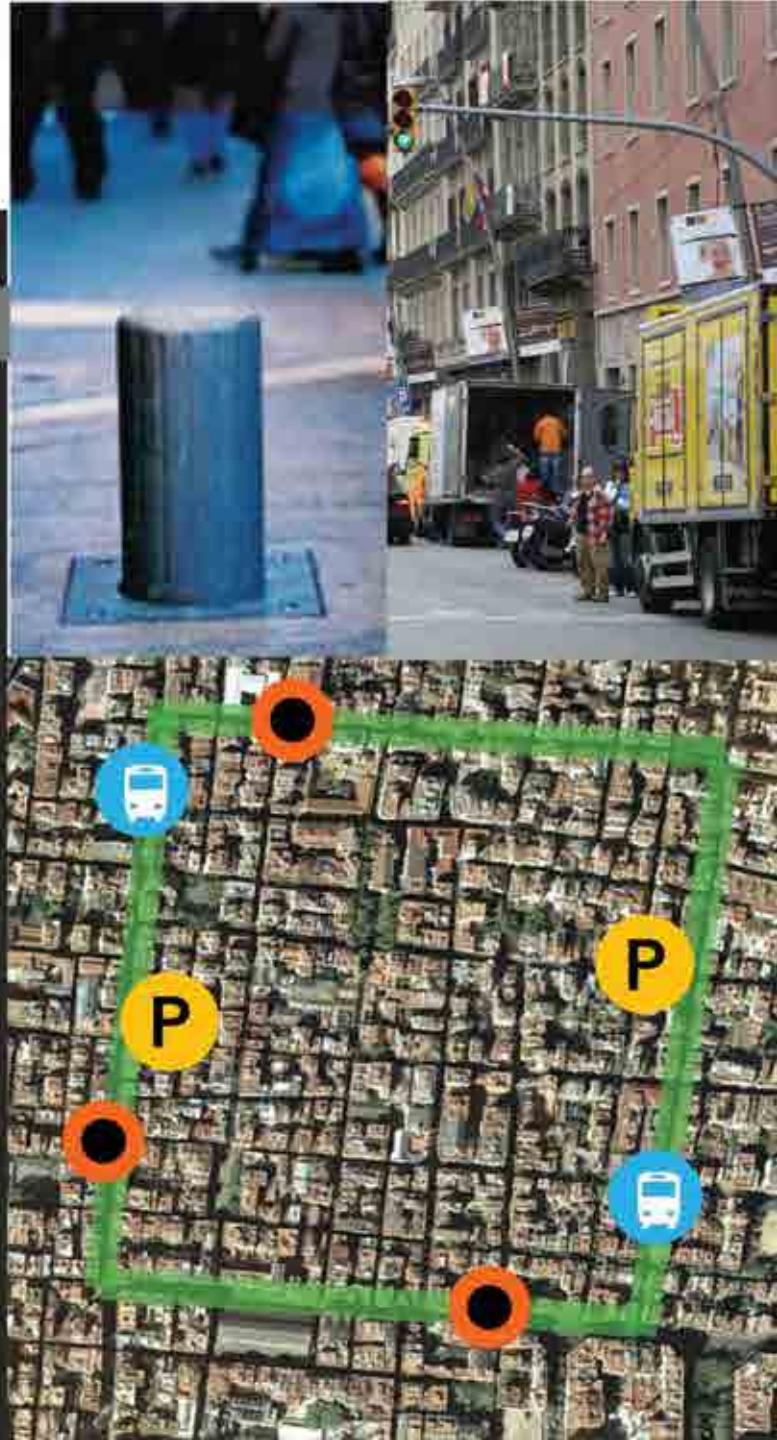
Reparto del espacio viario
Situación actual en distintas ciudades de España

Tipologia dels carrers

Vies bàsiques

- + Vehicles de pas, transport públic de superfície.
- + Es localitzen les entrades i sortides dels vehicles de residents amb els elements de senyalització i regulació necessaris.
- + Oferta d'aparcament (de rotació) en superfície.
- + Proximitat a parades de bus
- + Accés al aparcament fora de calçada i altres edificis tècnics (centre de distribució urbana de mercaderies).

■ Tipologia dels carrer

Vies secundàries (interiors)

- + Accés restringit al vehicle de pas. Accés obert als vehicles de residents, recollida d'escombraries, emergències, taxi i càrrega i descàrrega.
- + Itineraris senyalitzats per a la bicicleta.
- + Carrers amb secció única. Eliminació d'obstacles. Accessibilitat per a tothom.
- + La velocitat dels vehicles es limita a 10km/h.
- + La càrrega i descàrrega es realitza en horaris determinats.

La càrrega i descàrrega Centre de distribució

1. Entrega. Els transportistes aparquen a la zona de CD del Centre de Distribució Urbana o zona habilitada.

2. Emmagatzematge. Cada establiment disposa d'un espai en el CDU per a mercaderies i per a la recollida selectiva de residus.

3. Repartiment Desplaçaments de repartiment a l'interior de la Superilla amb vehicles no motoritzats.

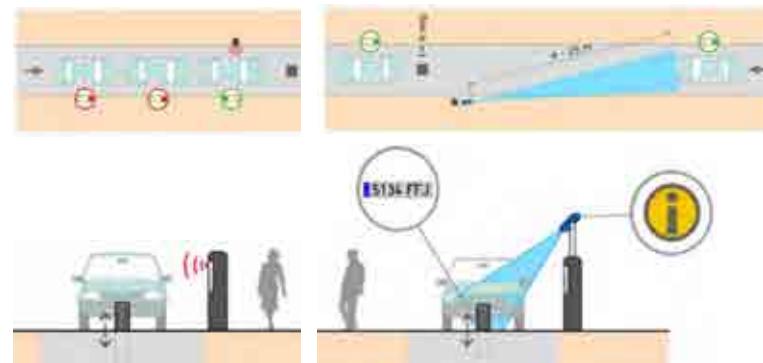
Fase 1

Fase 2

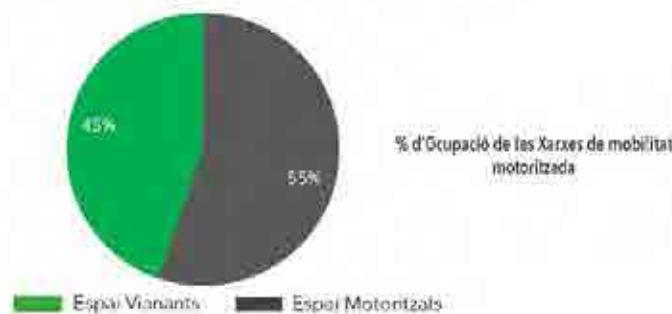
Fase 3

Resultats i beneficis

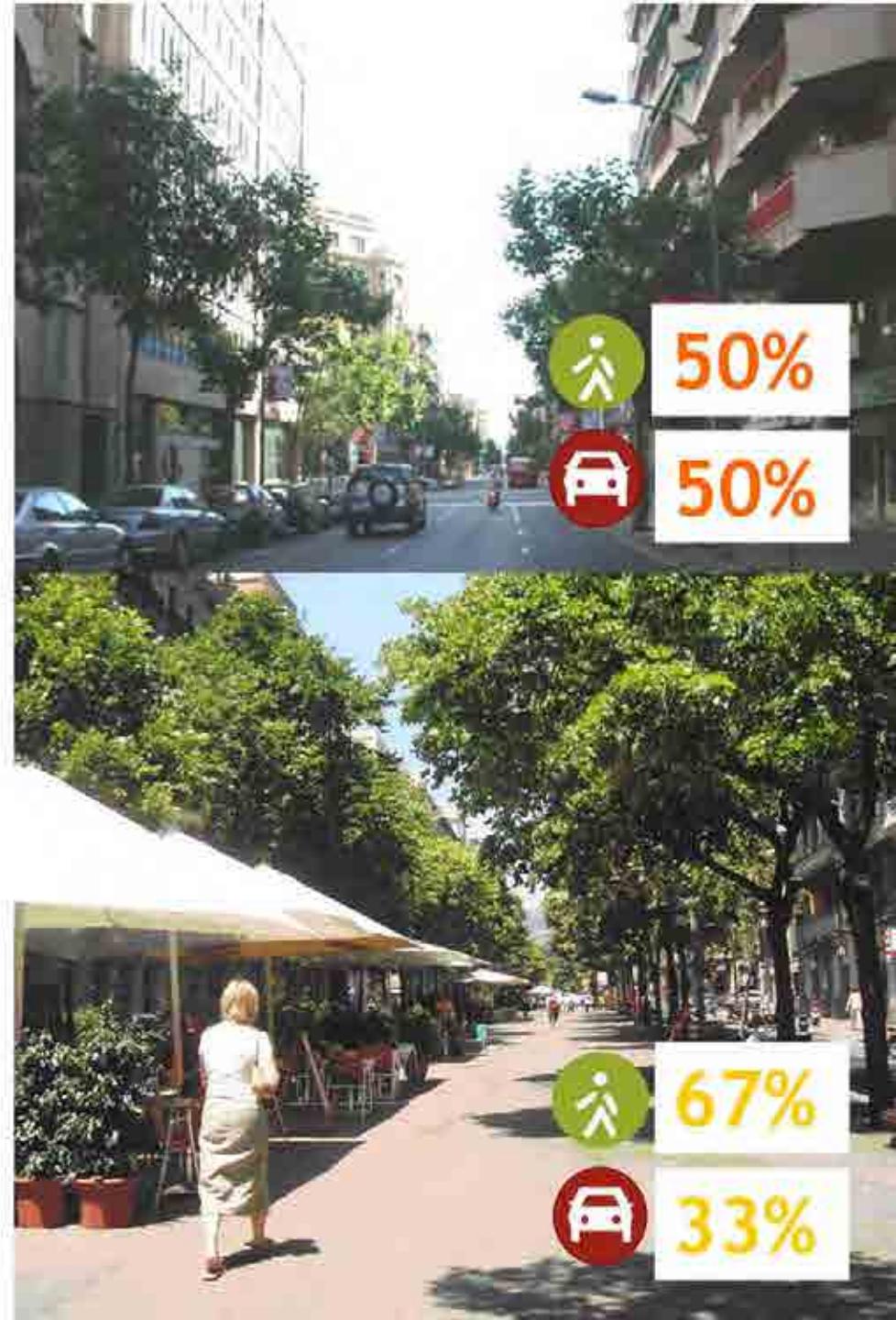
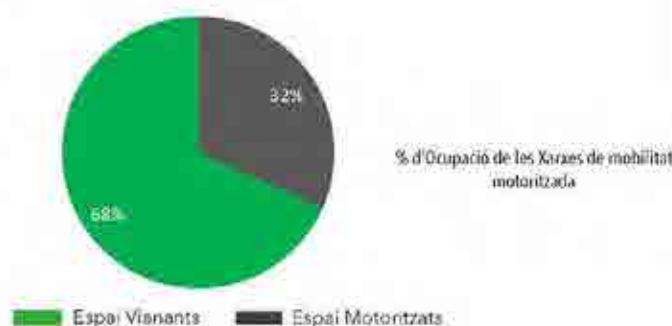
Espai públic:

Increment de l'espai pacificat amb prioritat per a vianants.

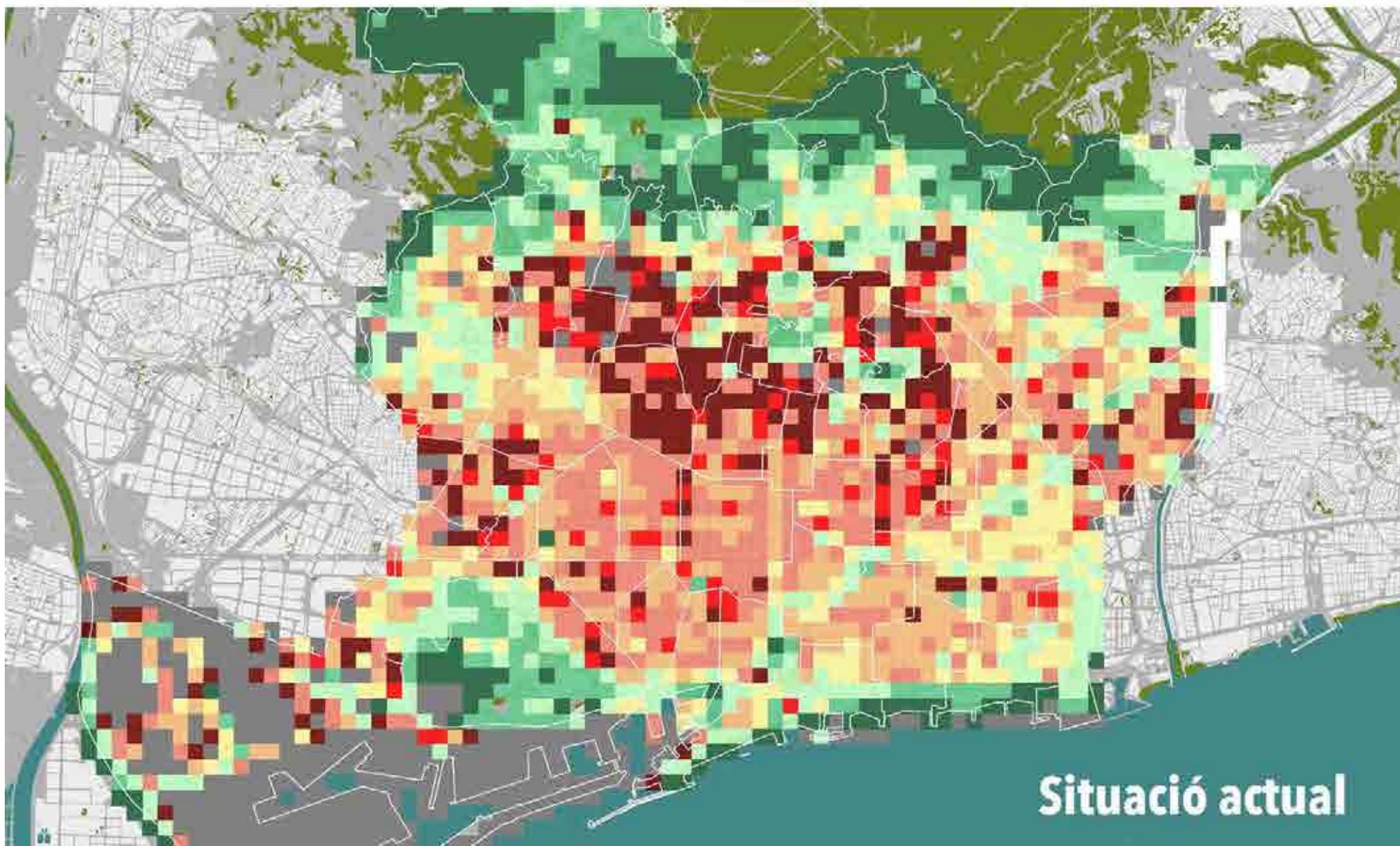
% Ocupació de la Mobilitat motoritzada

Óptima	<25%
Bona	25% a 50%
Deficient	50% a 75%
Molt deficient	>75%

Resultats i beneficis

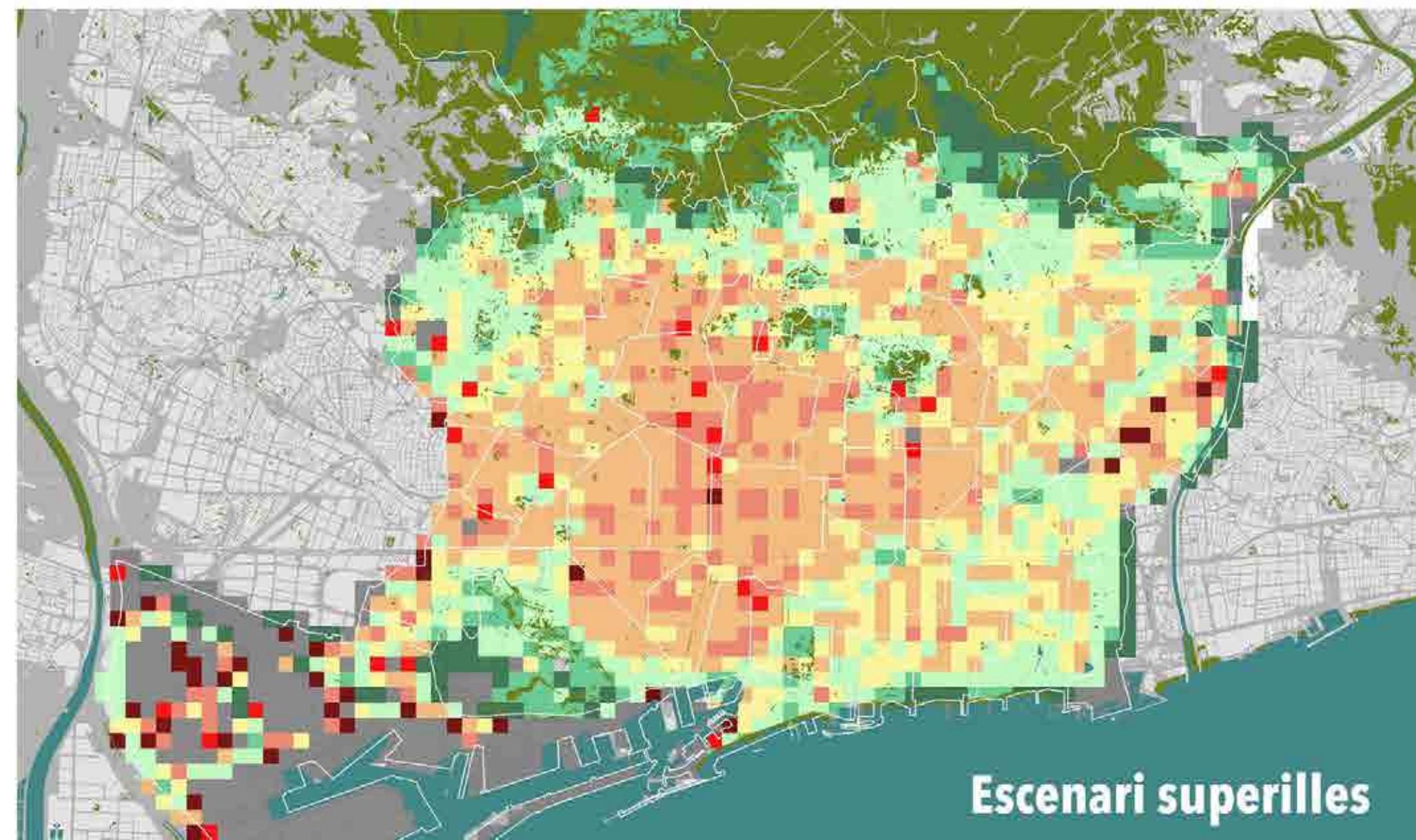
Metres

Situació actual

Resultats i beneficis

Metres

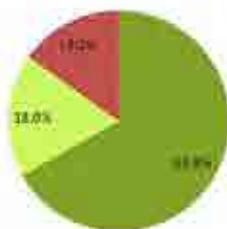

Escenari superilles

Resultats i beneficis

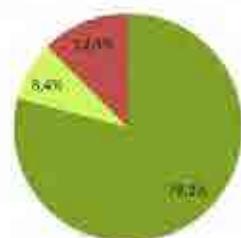
Confort acústic:

A l'interior de les Superilles es redueix la contaminació acústica (<65dBA)

NIVELL SONOR DIÜRN: Ld [dB(A)]

Optim	■	<60
Adequat	■	60 a 65
Insuficient	■	65 a 70
Molt insuficient	■	>70

Resultats i beneficis

Confort tèrmic

Millora del confort tèrmic a l'interior de les superilles gràcies a l'augment dels espais verds.

% Hores útils de confort tèrmic al dia

Óptim	>80% (>12h)
Molt bé	66% a 80% (10h - 12h)
Adequat	50% a 66% (7,5h a 10h)
Insuficient	35% a 50% (5h a 7,5h)
Molt insuficient	<35% (>5h)

POTENCIAL DE HABITABILIDAD TÉRMICA EN EL ESPACIO PÚBLICO

% confort

Mínimo 50% de horas útiles de confort al día

Valoración

SITUACIÓN / PLANIFICACIÓN

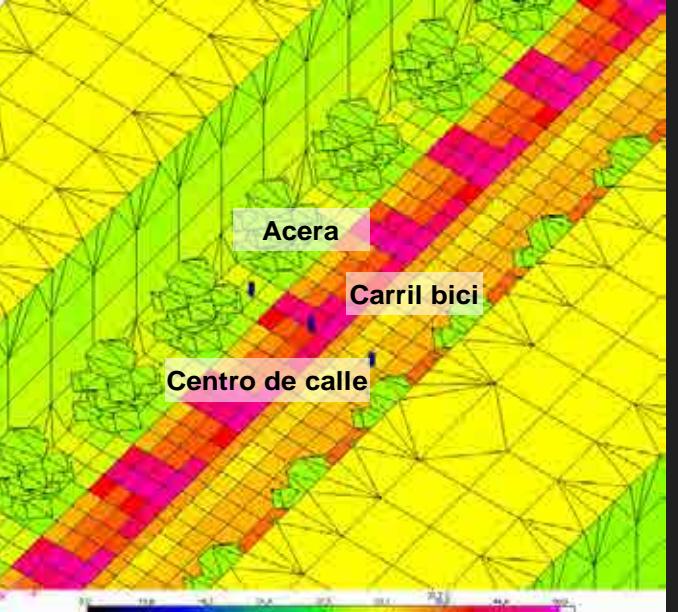
Escala de actuación *

SUPERFICIE TOTAL ACTUACIÓN

Formulación

Nº horas confort/

Nº horas uso totales (*)

Sección h/d = 1 Tipo avenida

Nivel crítico

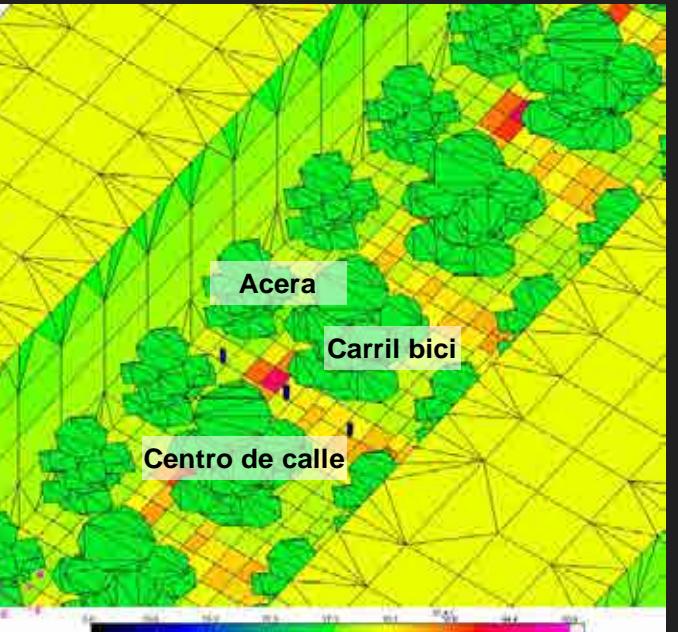
Tolerante al calor

Confort

Sección h/d = 1 Tipo Rambla

Tolerante al frío

Crítico frío

Centro de calle Carril bici Acera

Aug 15, 2006 00:00:00,	-3,2	-3,7	-4,1
Aug 15, 2006 01:00:00,	-0,6	-4,4	0,0
Aug 15, 2006 02:00:00,	-2,9	-7,2	-2,4
Aug 15, 2006 03:00:00,	-5,5	-10,4	-5,0
Aug 15, 2006 04:00:00,	-6,1	-11,3	-5,3
Aug 15, 2006 05:00:00,	-9,0	-14,7	-8,2
Aug 15, 2006 06:00:00,	-15,5	-21,2	-16,2
Aug 15, 2006 07:00:00,	-6,5	-11,9	-8,3
Aug 15, 2006 08:00:00,	7,5	4,0	5,9
Aug 15, 2006 09:00:00,	24,1	46,6	51,0
Aug 15, 2006 10:00:00,	81,8	92,6	95,9
Aug 15, 2006 11:00:00,	89,3	103,9	102,3
Aug 15, 2006 12:00:00,	122,5	134,5	41,7
Aug 15, 2006 13:00:00,	128,6	29,0	27,6
Aug 15, 2006 14:00:00,	17,2	17,5	17,0
Aug 15, 2006 15:00:00,	15,8	17,4	17,5
Aug 15, 2006 16:00:00,	5,8	8,0	6,5
Aug 15, 2006 17:00:00,	-3,7	-4,6	-6,7
Aug 15, 2006 18:00:00,	-8,6	-10,9	-12,4
Aug 15, 2006 19:00:00,	-5,4	-5,1	-9,1
Aug 15, 2006 20:00:00,	-7,9	-7,6	-11,7
Aug 15, 2006 21:00:00,	-5,6	-5,2	-8,9
Aug 15, 2006 22:00:00,	-5,3	-8,2	-7,8
Aug 15, 2006 23:00:00,	-5,0	-6,7	-7,2

Potencial confort (%) 73% 80% 80%

Resultats i beneficis

Qualitat de l'aire:

La població exposada a nivells d'immisió contaminants PM10 i NO₂ (els més perjudicials per a la salut de les persones) disminueix.

NIVELL D'IMMISSIONS NO₂

Optim	■ < 30 µg/m ³
Molt bé	■■ 30 - 35 µg/m ³
Adequat	■■■ 35 - 40 µg/m ³
Insuficient	■■■■ 40 - 45 µg/m ³
Molt insuficient	■■■■■ > 45 µg/m ³

Resultats i beneficis

Variables ergonòmiques:

Augmenta el percentatge de trams de carrer accessibles per a persones amb mobilitat reduïda.

Gent gran: millora dels paviments i accessibilitat a les voreres i encreuaments.

Persones amb mobilitat reduïda: eliminació d'obstacles i continuïtat dels recorreguts de vianants.

Nens: camins escolars accessibles i segurs

Resultats i beneficis

Atracció:

L'alliberament d'espai públic de trànsit motoritzat cap a múltiples usos permet programar activitats al carrer com a usos temporals de l'espai públic.

- Foment dels referents històrics i culturals
- Foment dels estils de vida sostenible i saludables
- Foment de la cohesió social i les activitats del tercer sector
- Foment de l'economia verda

L'increment dels fluxes de vianants reforça l'activitat comercial.

CONSUM RESPONSABLE

Programació d'activitats comercials de productes de proximitat i ecològics a l'espai públic per tal de **promoure estils de vida més sostenibles**.

CONVIVÈNCIA I URBANITAT

Flexibilitzar l'ocupació de l'espai públic per tal de desenvolupar **activitats recreatives vinculades al joc**, ja bé sigui de caràcter infantil, de destressa, o bé esportiu.

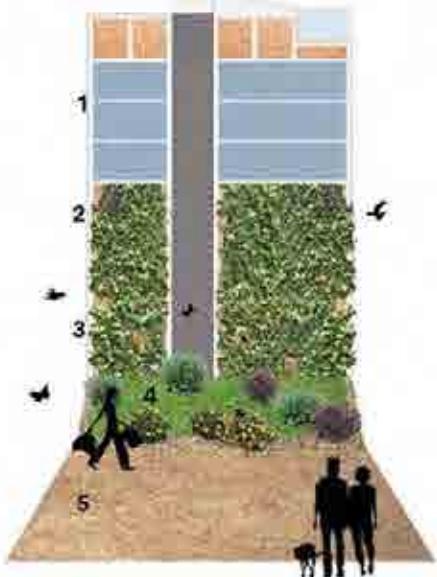

Resultats i beneficis

Reforç del verd:

Augment de arbrat viari en aquelles seccions interiors de superilla que ho permetin.

Increment de sòl permeable (si és viable): cobertes verdes, murs verds, nous espais verds, horts urbans, etc., per a comensar el segellat del sòl derivat del procés urbanístic, reforçar el verd en altura (corredors verds) i apropar el verd als ciutadans.

Mur verd-solar
Jardins Josep Goday i Casals

1 Àrea de captació. Panells Solars FV

2 Paret vegetal amb espècies gripadores (*Ficus rupens*, *Bougainvillea*, *Vitis americana*)

3 Instal·lació de menjadors per a ocells,

4 Jardinera amb vores de gavíol i espècies per a papallones (*Thymus*, *Sálvia*, *Asteriscus Maritimus*)

5 Saulo

Resultats i beneficis

Paisatges sonors i colors:

Es proposen recorreguts per estacions a partir de la floració predominant dels carrers. Es proposen espècies noves que ajudin a accentuar el recorregut i augmentar la biodiversitat de l'entorn.

Creació de fites i llocs de trobada que dinamitzin l'espai públic com element atractiu.

Primavera

Se potencian les calles con floración en los meses de marzo, abril y mayo, correspondientes a Prunus y Ligustrum.

Verano

Floración predominante de árboles, Ligustrum y Jacarandas. Se proponen como especies potenciales Liquidambar y Tipuanas protegiendo calles anchas de la radiación solar en verano.

Otoño

Los colores característicos del arbolado en los meses de septiembre, octubre y noviembre responden principalmente a Platanus en plazas. Se refuerza el recorrido con Acer y Liquidambar.

Invierno

El recorrido se plantea en calles con mayor insolación y se proponen como especies potenciales las enredaderas en medianeras disponibles.

Resultats i beneficis

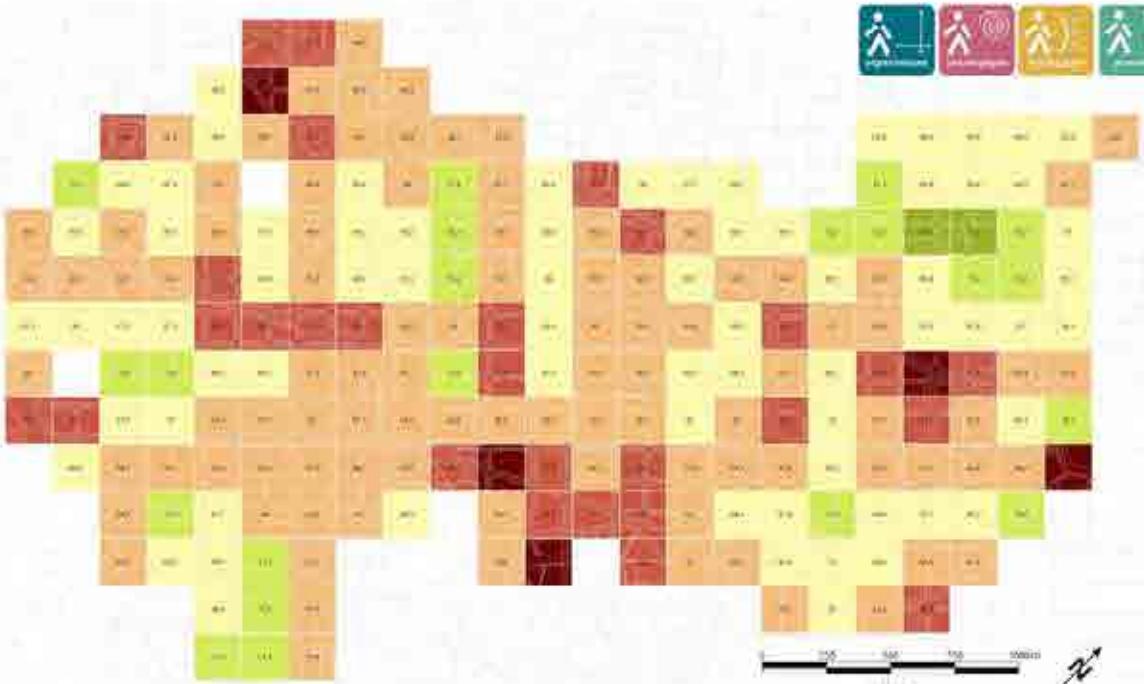
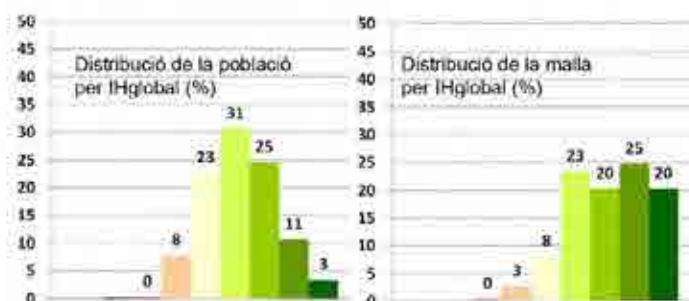
Habitabilitat a l'espai públic:

Millora de la qualitat urbana en termes de confort, ergonomia i atracció de l'espai públic.

Situació actual

Escenari superilles

Resultats i beneficis

Metabolisme urbà més autosuficient (energia):

- Monitorització energètica d'edificis de titularitat pública (habitatges i/o equipaments)
- Promoure la producció d'energia renovable a nivell local a través de l'habilitació de superfícies de captació solar fotovoltaica i la captació solar tèrmica tant en els edificis com a l'espai públic.
- Millora de l'eficiència de l'enllumenat públic.
- Reducció de l'utilització del vehicle motoritzat.
- Promoció del vehicle elèctric, especialment la bicicleta elèctrica.
- Creació d'illes autosuficients en les quals s'incorporen aquestes mesures a manera de prova pilot i que serveixin de referència en l'aplicació de criteris en altres indrets de la ciutat.

OBJECTIUS AUTOSUFICIÈNCIA	FASE 1	ESCENARI HORITZÓ
Reducció consum energètic	10%	35%
Cobertura de la demanda amb producció d'energia solar	0,5%	36%
Reducció fracció de residus sòlids urbans	5%	15%
Absorció de MO in situ	5%	15%
Reducció malbaratament alimentari	10%	50%

Superfície potencial per la captació solar fotovoltaica. Font: Elaboració propria a partir d'una imatge googlemaps.

Resultats i beneficis

Actuacions en la gestió dels residus:

- Garantir la proximitat de la població a les deixalleries (punt verd) a menys de 600 metres i als punts de recollida de residus de les fraccions selectiva i orgànica a menys de 300 metres.
 - Dotació de compostadors comunitaris per aconseguir el màxim tancament del cicle de la MO.

Actuacions en l'àmbit de l'alimentació:

- Promoció d'espais comunitaris que permetin l'aprofitament dels terrats dels edificis per a la creació d'horts urbans.
 - Foment d'horts urbans públics que siguin de gestió públic- privat a través d'associacions, centres educatius i voluntariat.
 - Promoció del consum d'aliments kilòmetre cero a través de mercats temporals i d'incentius per a que siguin incorporats pel comerç local.

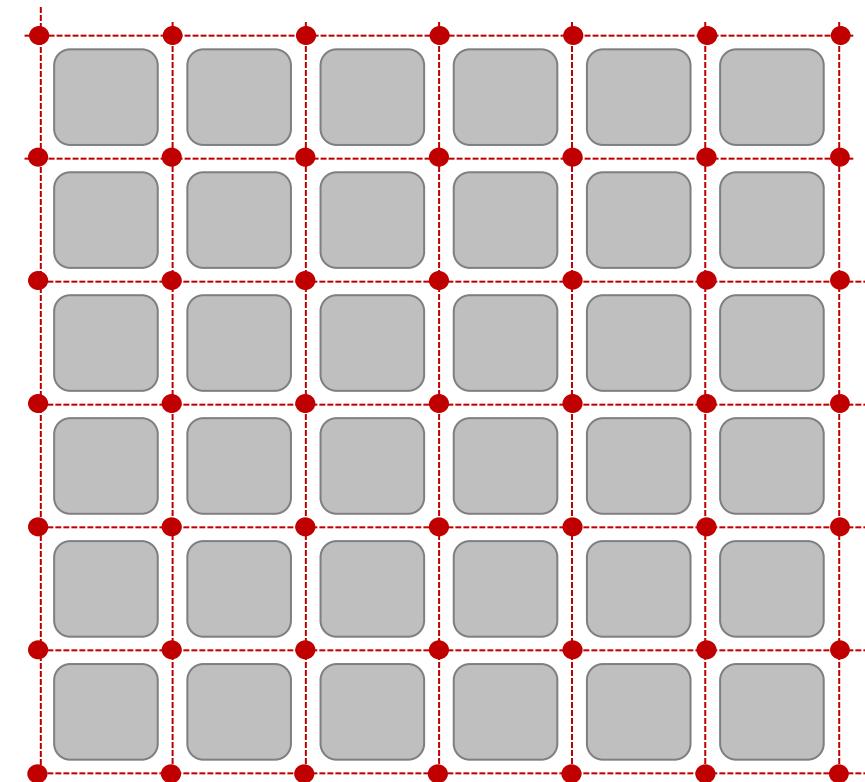

El menjar
no es llença

Proposta de compostadors comunitaris

MODEL ACTUAL

39,92%

31,92%

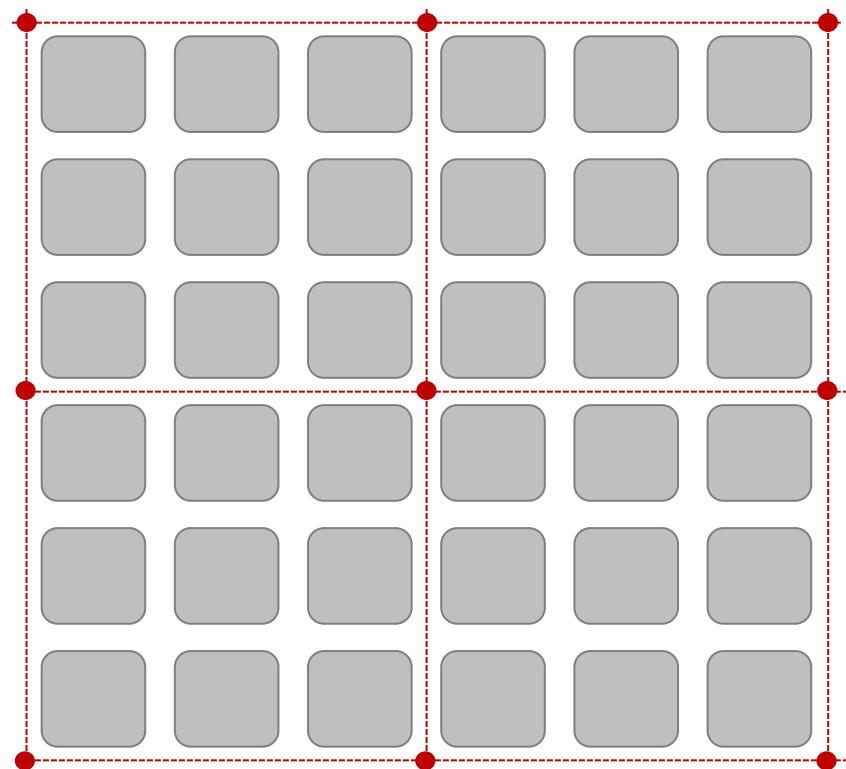

26,66%

1,51%

MODEL SUPERMANÇANES

41,31%
(+3,5%)

35,11%
(+10%)

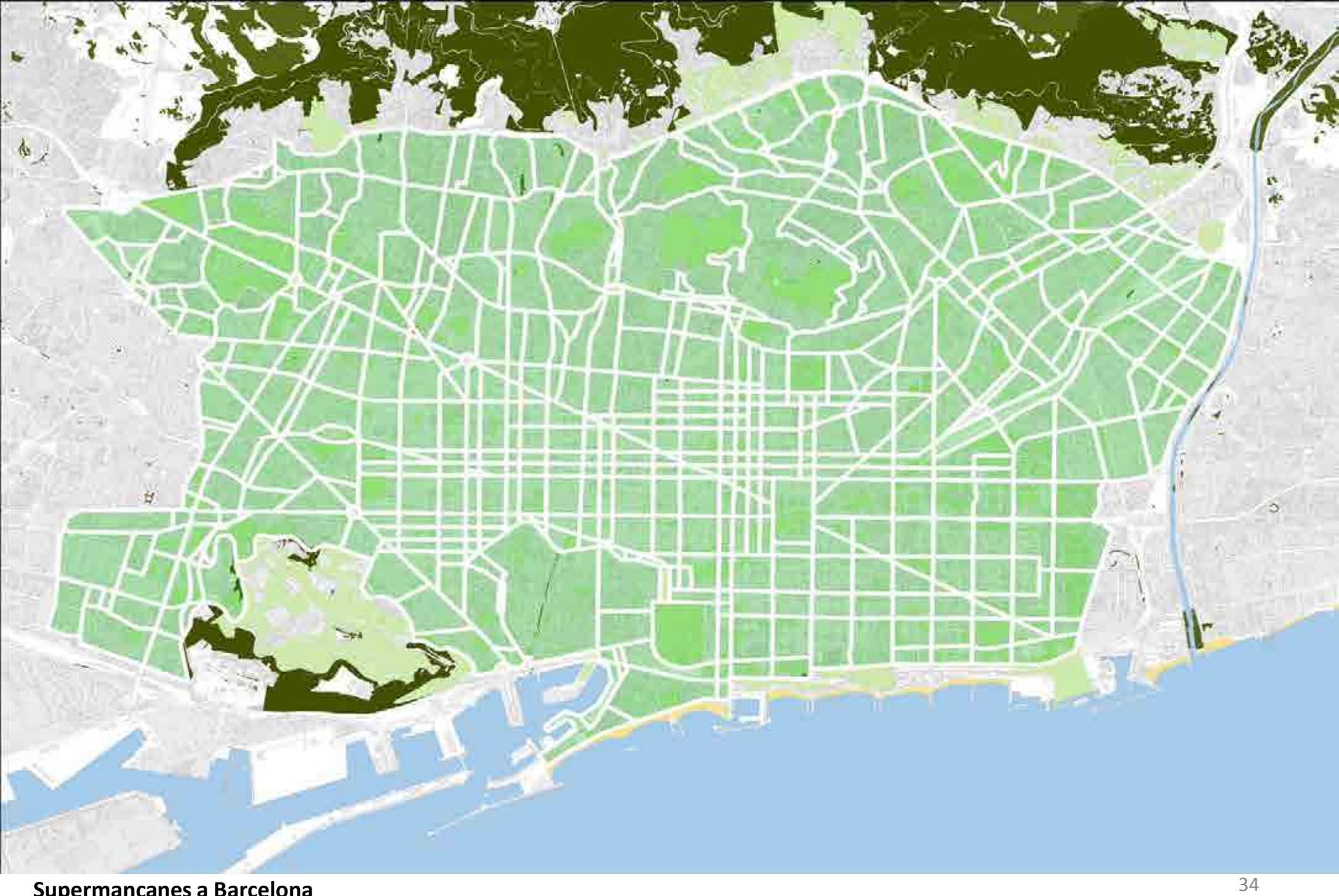

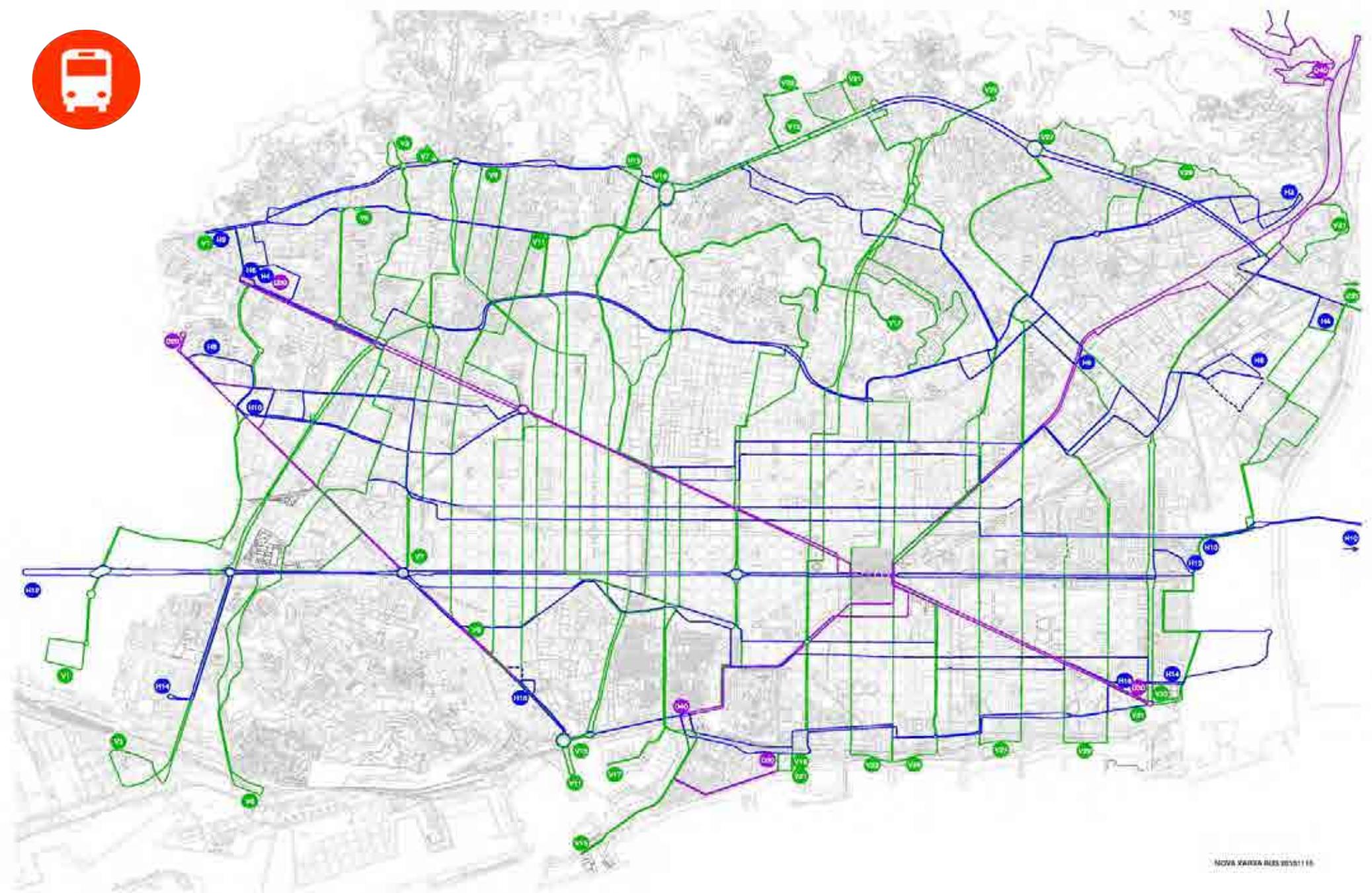
21,06%
(-21%)

2,52%
(+67%)

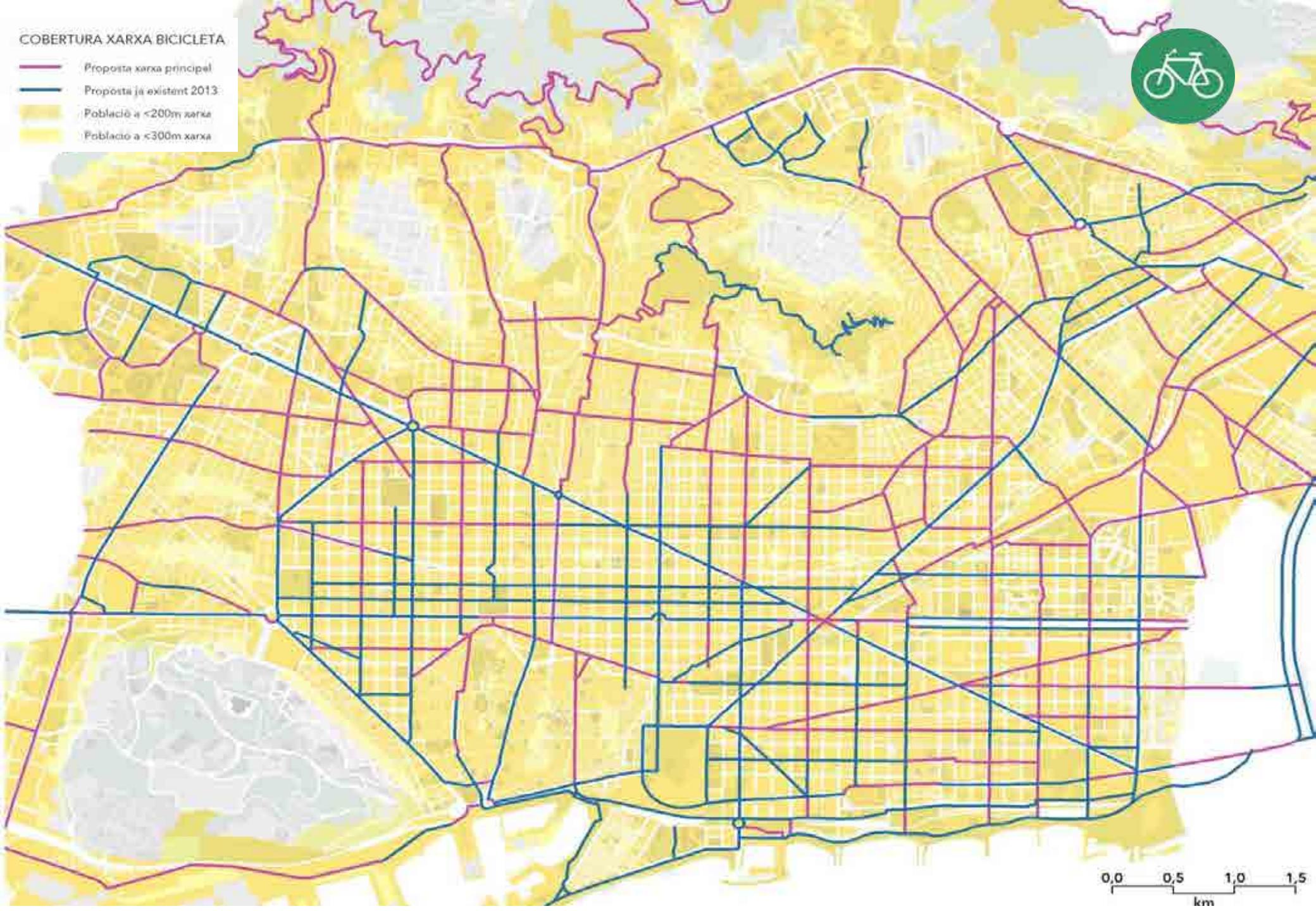

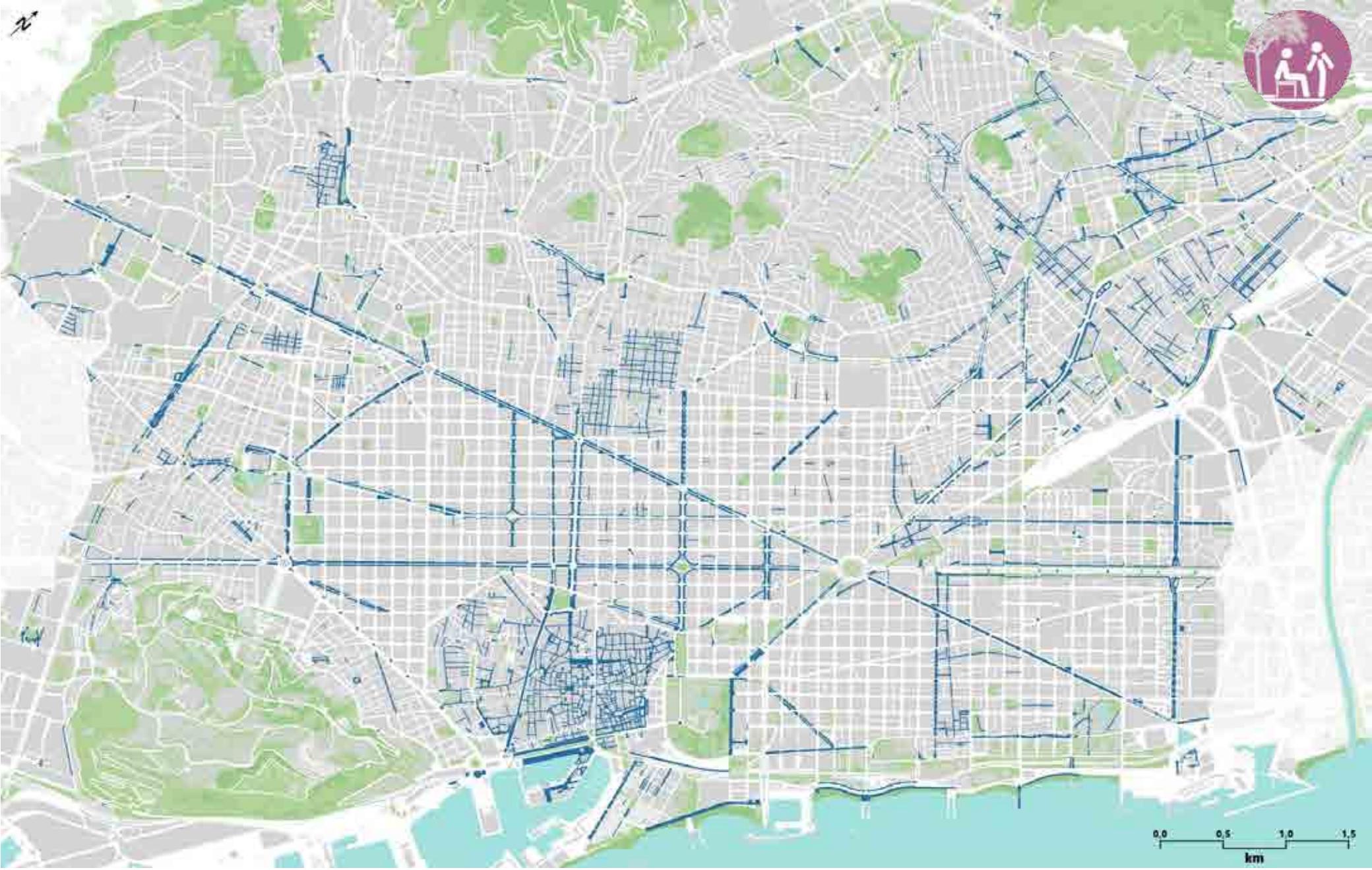

NOVA XARXA BUS 2025/16

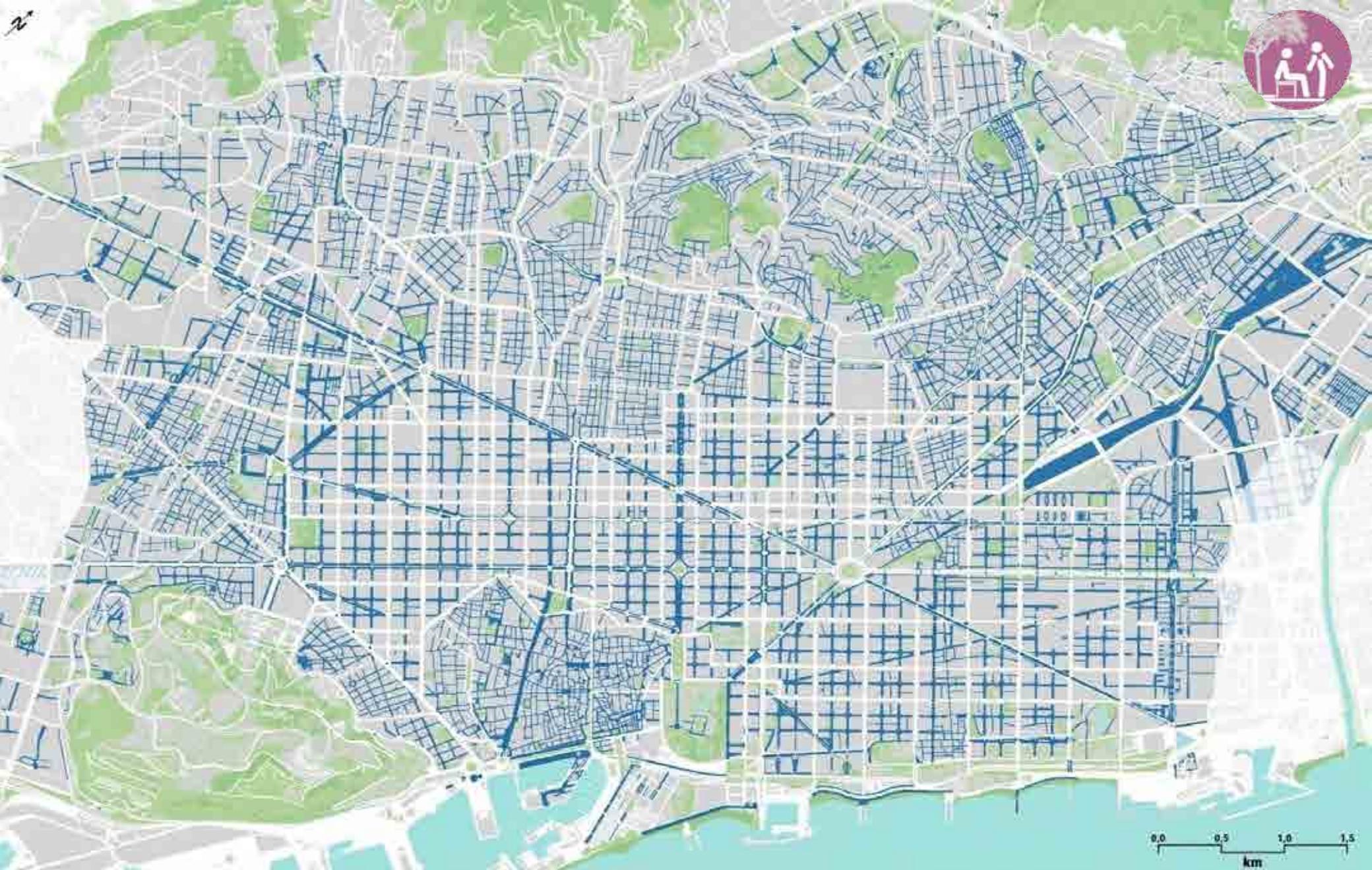
Xarxa ortogonal d'autobusos

COBERTURA XARXA BICICLETA

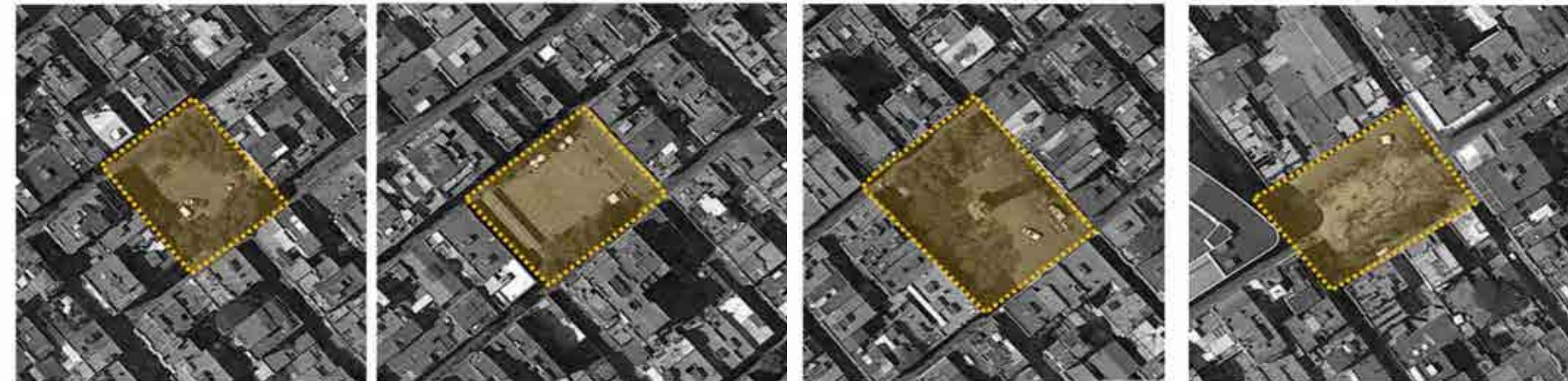

Espaces d'estada situació actual
74,5 ha aprox.

Espais d'estada amb supermançanes
750 ha aprox.

Plaça del Diamant, Gràcia (1.641m²)

Plaça del Sòl, Gràcia (1.493m²)

Plaça de la Vila de Gràcia (2.035m²)

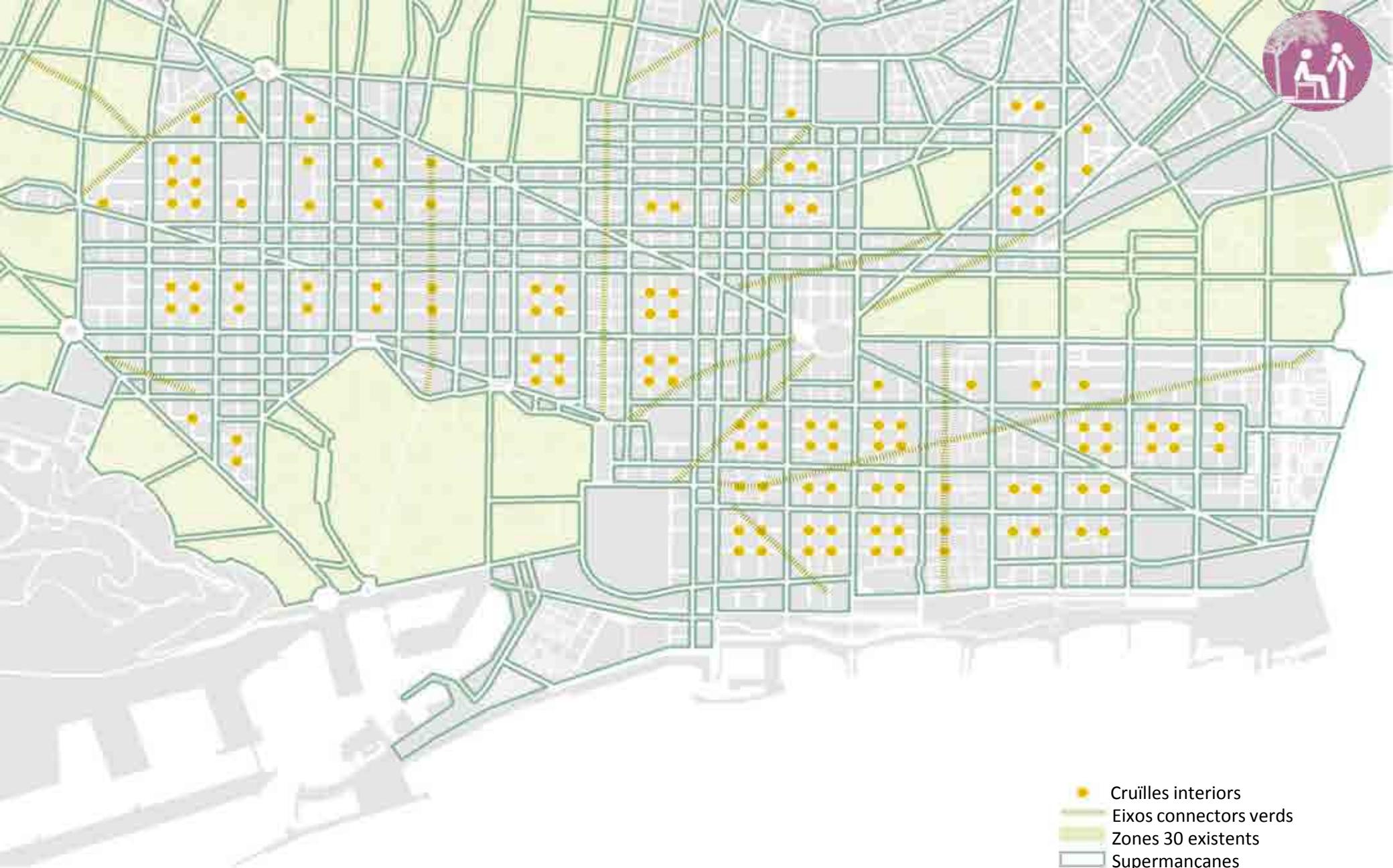
Plaça del Nord, Gràcia (1.807m²)

Plaça del Diamant

Cruïlla de carrers en teixit urbà
L'Eixample = 1.916 m²

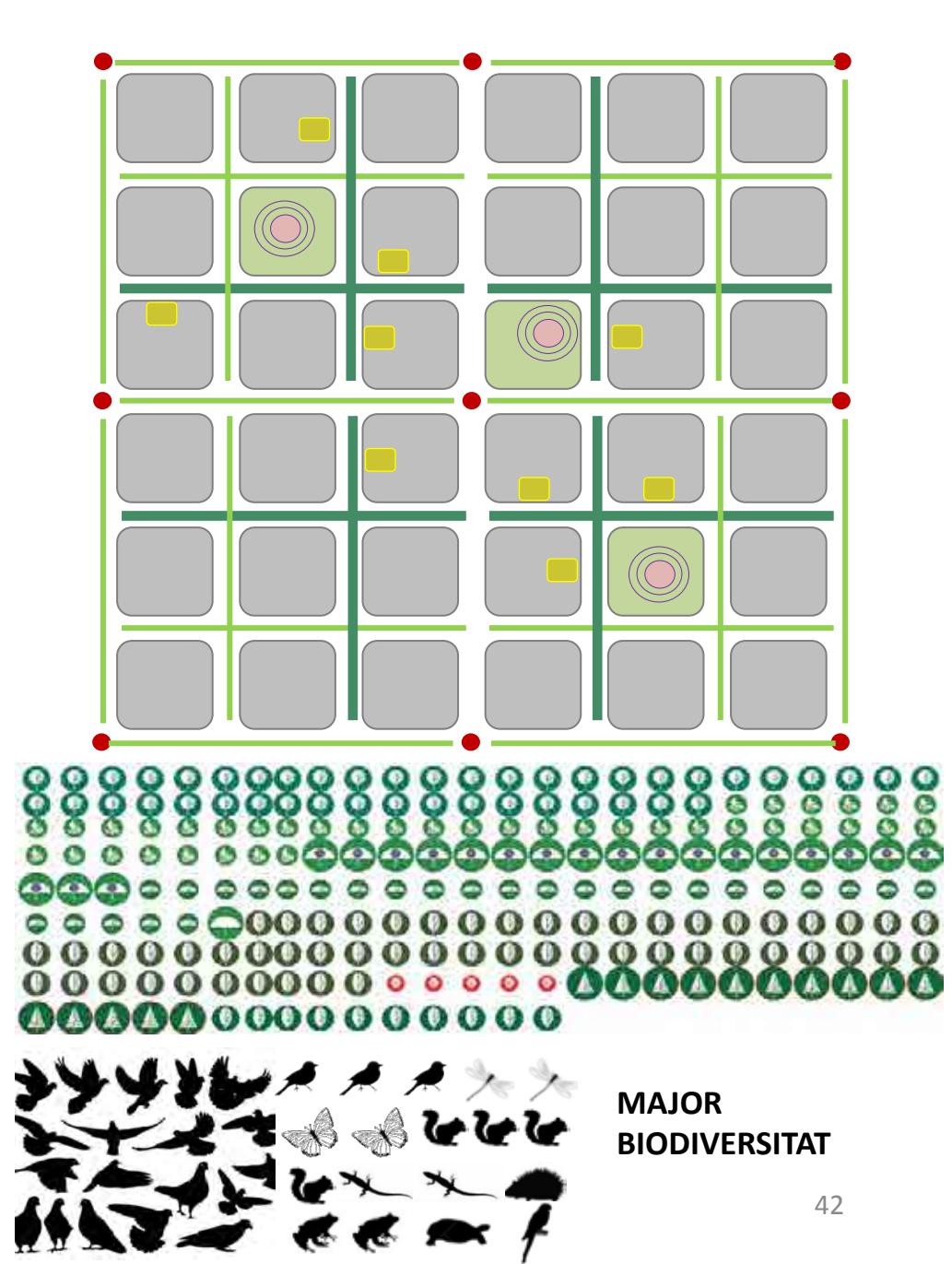
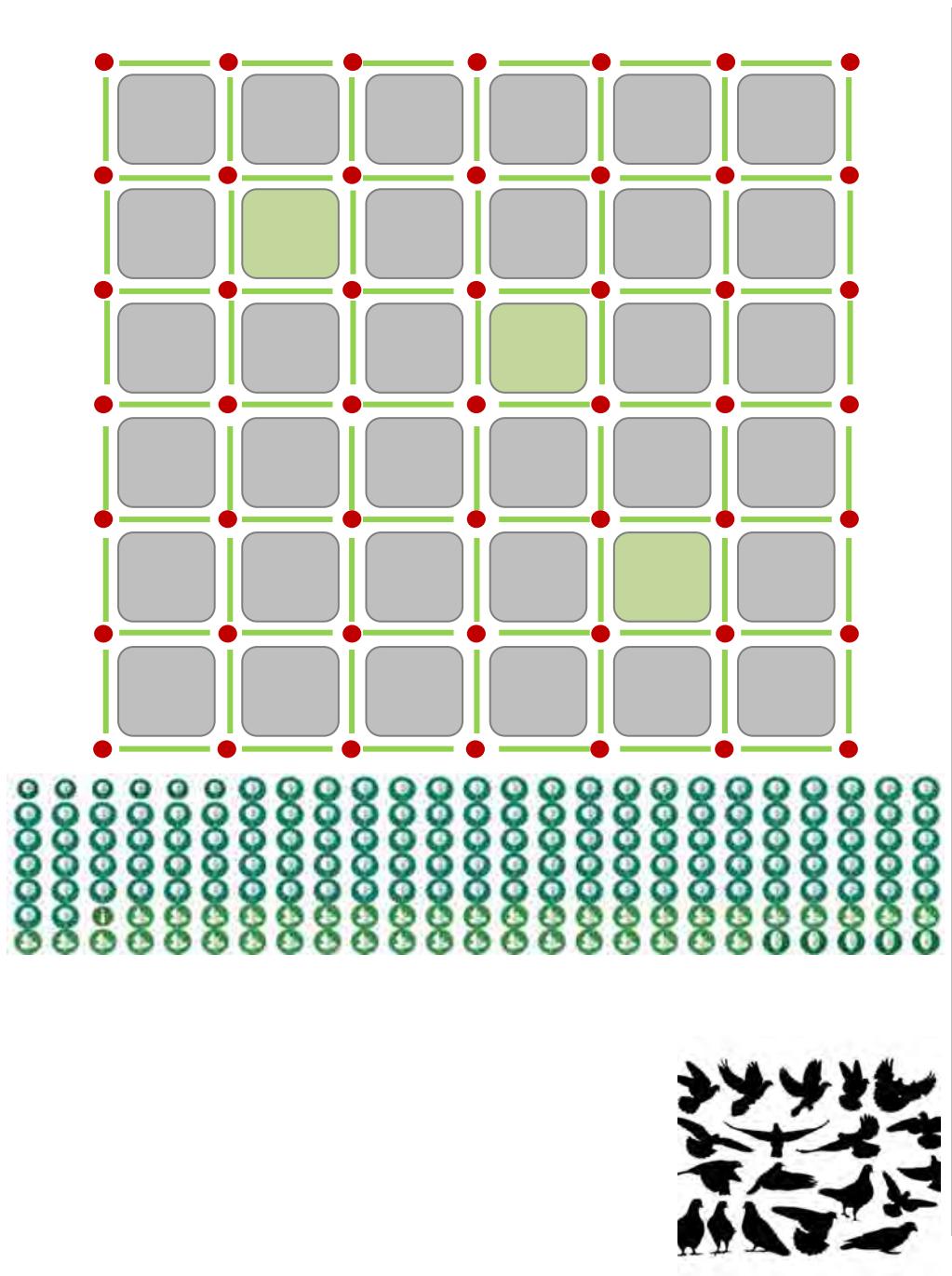
- Cruïlles interiors
- Eixos connectors verds
- Zones 30 existentes
- Supermançanes

**120 cruïlles potencials
23 ha aprox.**

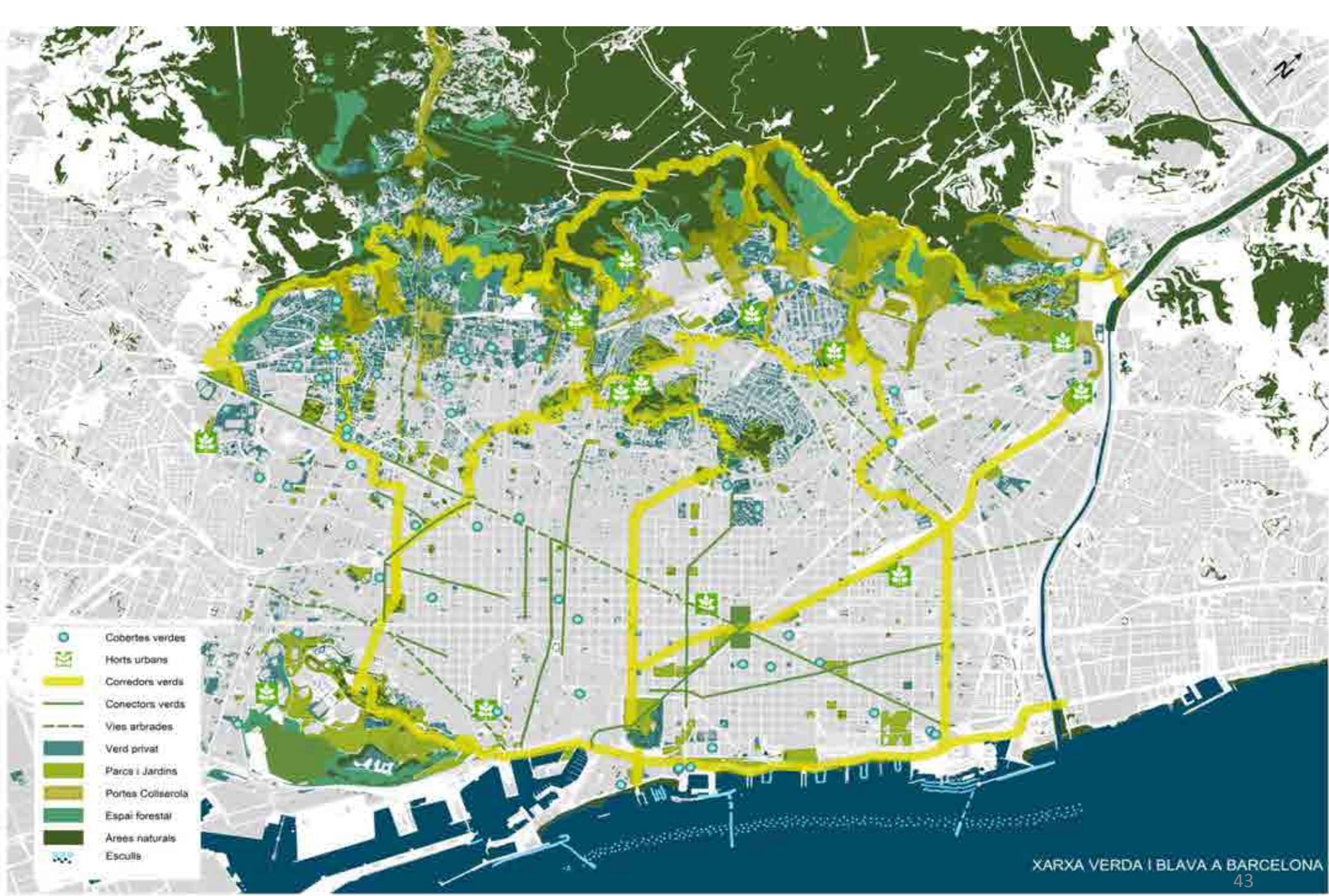

**120 cruïlles potencials
23 ha aprox.**

≈ 1,5 Parc de la Ciutadella
≈ 3,8 Parc de Joan Miró

MAJOR
BIODIVERSITAT

XARXA VERDA I BLAVA A BARCELONA

Municipis a Catalunya < de 5.000 habitants

Martorelles..... 4.882

Vallès Oriental

Gironella..... 4.940

Berguedà

Cardona 5.006

Bages

Sant Pol de Mar 5.066

Maresme

Santa Cristina d'Aro 5.128

Baix Empordà

Vielha e Mijaran 5.508

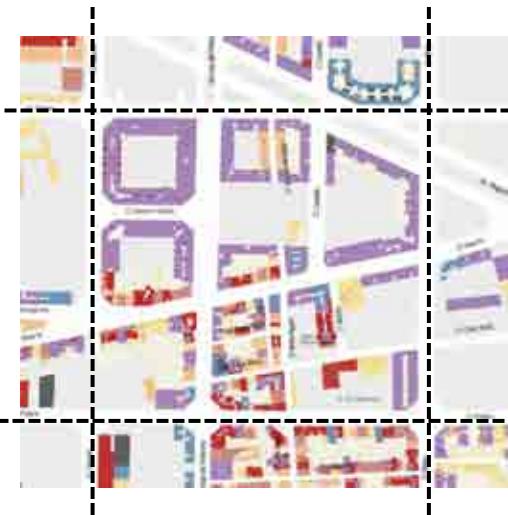
Val d'Aran

Agramunt 5.599

Urgell

Les Borges Blanques 6.103

Garrigues

Àmbit Pilot Districte de Sant Martí

POBLACIÓ

5.580 habitants

SUPERFÍCIE

16 ha

DENSITAT D'HABITATGES

152 viv/ha

DENSITAT DE POBLACIÓ

348 hab/ha

Municipis a Catalunya ≈ 12.000 habitants

Santa Maria Palautordera..... 9.195
Vallès Oriental

Cervera 9.212
Segarra

Llinars del Vallès..... 9.554
Vallès Oriental

L'Escala 10.513
Alt Empordà

Ripoll 10.798
Ripollès

La Seu d'Urgell 12.468
Alt Urgell

Sant Sadurní d'Anoia 12.603
Alt Penedès

Àmbit Pilot Districte de Les Corts

POBLACIÓ
11.049 habitants

SUPERFÍCIE
21 ha

DENSITAT D'HABITATGES
262 viv/ha

DENSITAT DE POBLACIÓ
524 hab/ha

Municipis a Catalunya ≈ < 25.000 habitants

Berga 16.609

Berguedà

Balaguer..... 16.665

Noguera

Tàrrega 16.670

Urgell

Cardedeu..... 17.533

Vallès Oriental

Banyoles..... 19.119

Pla de l'Estany

Manlleu 20.435

Osona

Palafrugell 22.942

Baix Empordà

Molis de Rei..... 24.878

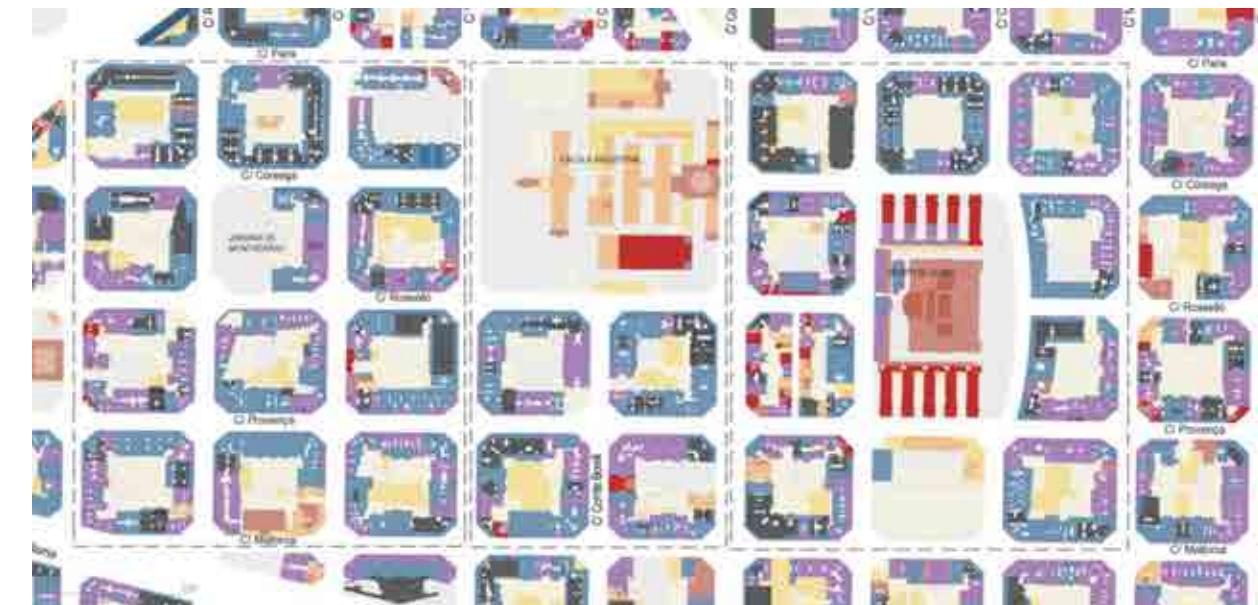
Baix Llobregat

Salou..... 26.752

Tarragonès

Martorell..... 28.108

Baix Llobregat

Àmbit Pilot Districte de l'Eixample

POBLACIÓ

25.974 habitants

SUPERFÍCIE

57,2 ha

DENSITAT D'HABITATGES

240,6 viv./ha

DENSITAT DE POBLACIÓ

453,7 hab./ha

DENSITAT DE POBLACIÓ
Habitants / ha

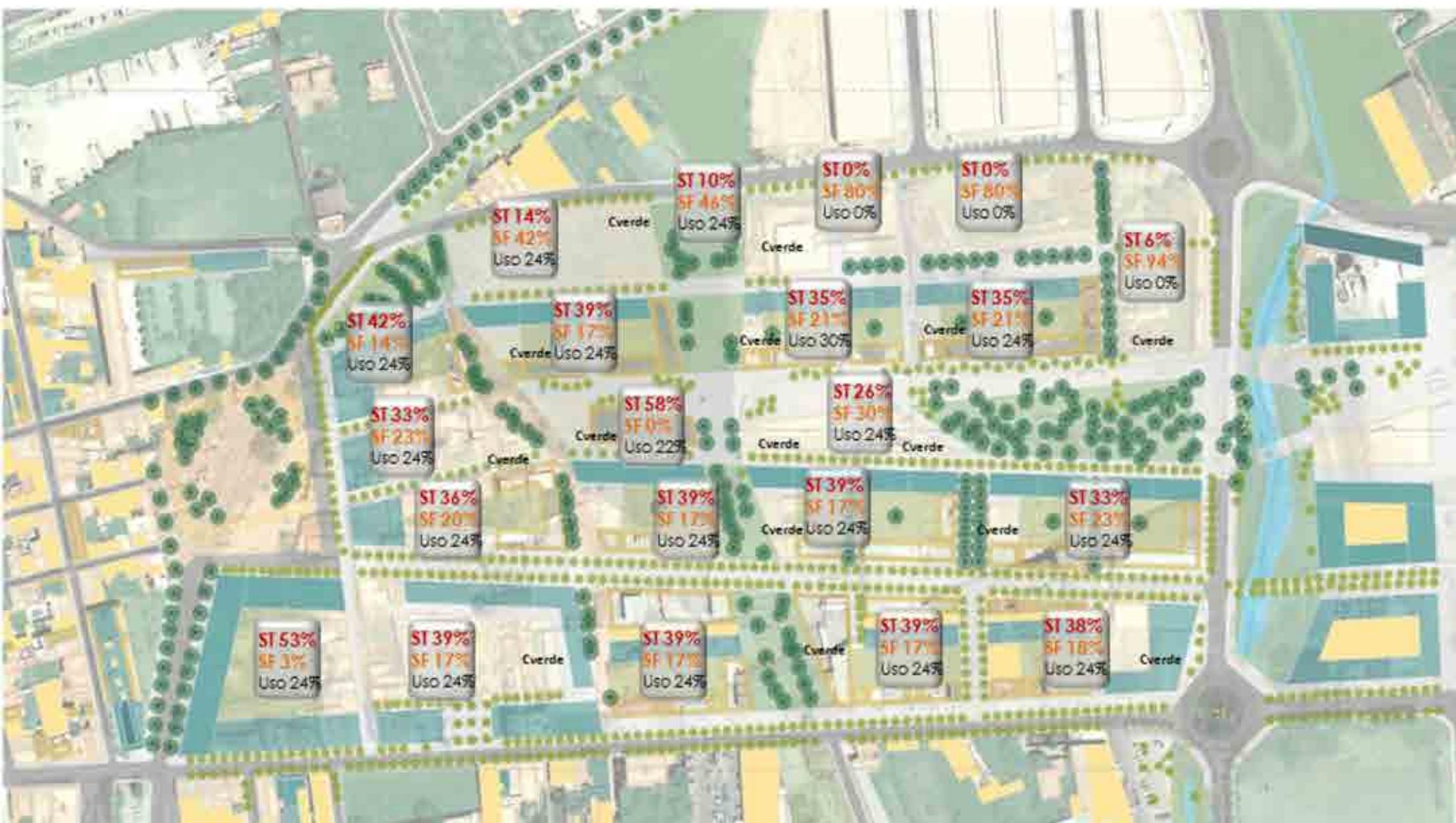
L'Urbanisme dels tres nivells

MERCAT	FLECA	RESTAURANT	GELATERIA	FLORISTERIA	PEDIAVTRA	ACTIVITATS CULTURALS	OFICINA DE CORREUS	PARADA D'AUTORBUS	DESPATX D'ADVOCATS	BANC	SERVEIS DE TRADUCCIÓ	AGÈNCIA DE PUBLICITAT
FERRETERIA	FRUITES I VERDURES	CAMISERIA	ROBA PER A EMBARRASSADES	OPTICA	PODÒLEG	R+D	APARCAMENT MOTOS	METRO	ESTUDI ENGINYERS DE CAMINS	CONSULTA D'INFORMATICS	PROMOCIÓ IMMOBILIÀRIA	ESTUDI D'ARQUITECTURA
FARMÀCIA	BOTIGA TEXTIL CORTADES	BEGUDES	ROBA PER A NADONS	PAPERERIA	DENTISTA	CENTRE D'EDUCACIÓ	OFICINA DE CORREUS	ESTUDI ENGINYERS DE CAMINS	DISSENY DE MODA	EDICIÓ D'EQUIPS INFORMATICS	ASSOCIACIÓ	
PRODUCTES ECOLOGICS	HERBOLARI	REVISTES I DINARS	BOTIGA TV	FARMÀCIA	INVESTIGACIÓ CIENCIAS NATURALS	JOCS INFANTILS	APARCAMENT PUBLIC	PLATAFORMA LOGÍSTICA	SERVEIS D'INTERNET	DISSENY GRAFIC	ACUMULADOR D'ENERGIA	
LÀCTICS	BOTIGA DE LLAMINADURES	VENDALLURES DE POEMES	LIBRERIA	MATERIAL PER A OFICINA	INVESTIGACIÓ NOVES TECNOLOGIES	INVESTIGACIÓ CIENCIAS SOCIALS I HUMANITATS	APARCAMENT PRIVAT	ACTIVITATS EMPRESARIALS	ESTUDI FOTOGRÀFIC	ASEGURODORA	DISSENY PAGINES WEB	DISSENY DE CADRES
							APARCAMENT BICICLETES	LLOGUER DE SALA D'ACTES	ESTUDI DISSENY D'INTERIORS			PUNT VERD

PLÀNOL EN ALTURA

Captació solar tèrmica i fotovoltaica
Espai per a compostatge (0,5 m²/viv)
Cobertes verdes als equipaments

PLÀNOL EN SUPERFÍCIE

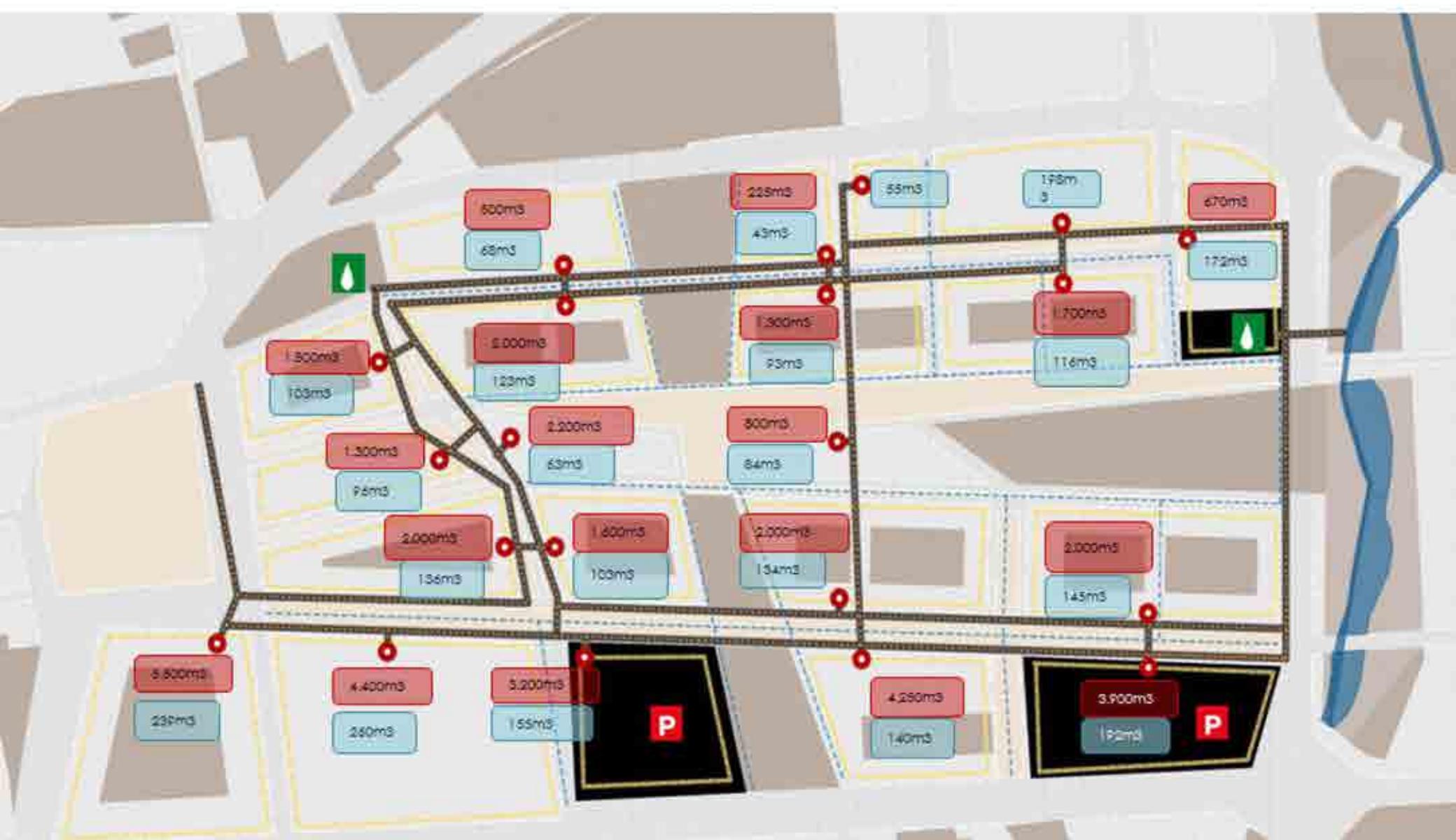
Ordenació de les volumetries
Repartiment de l'edificabilitat
Tipologia de l'espai públic

Reserva aparcament vehicles/bicicletes
Accessos a les xarxes de mobilitat

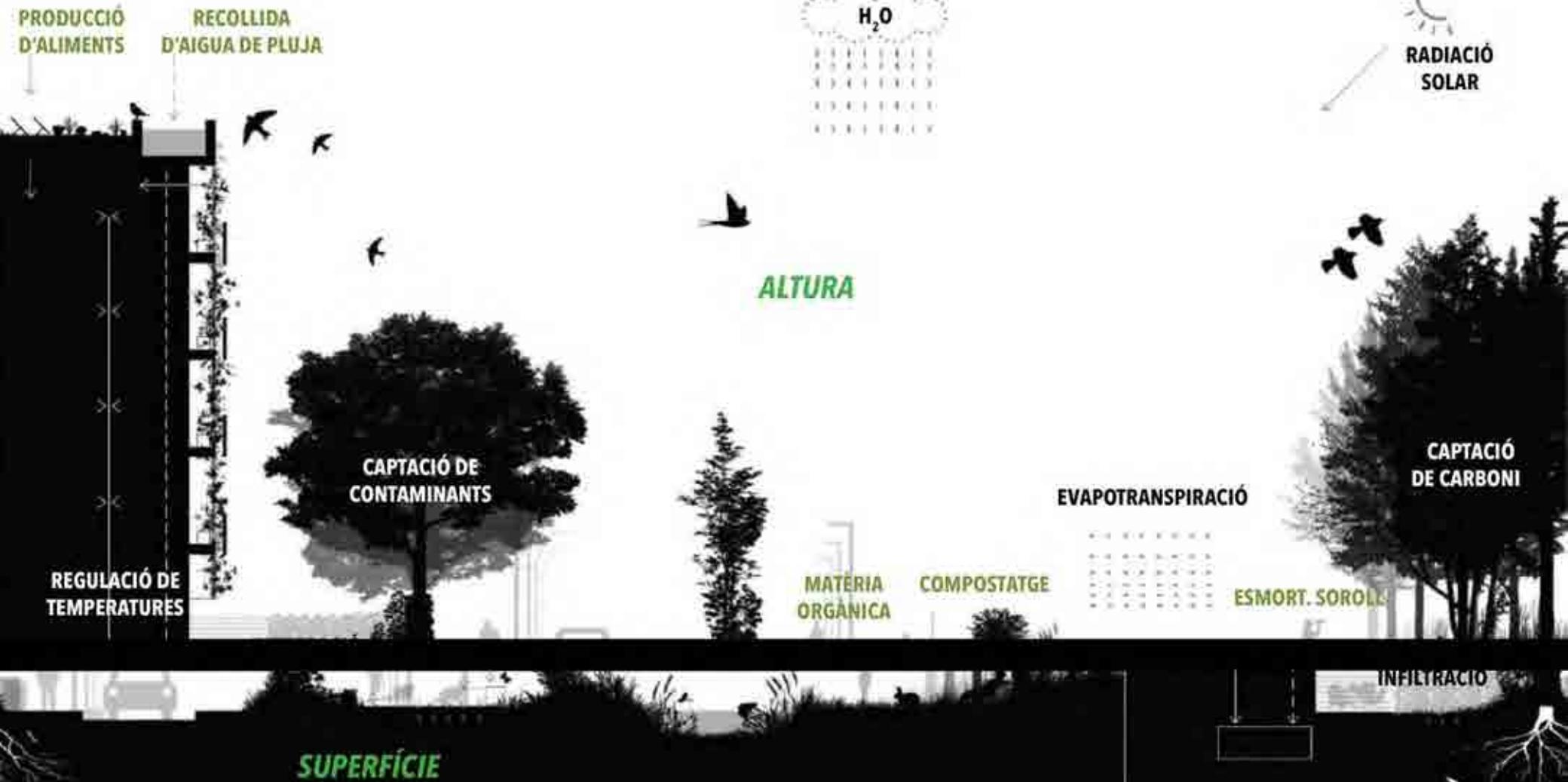

PLÀNOL EN SUBSÒL

Infraestructures de subministrament
Reserves per a sales tècniques vinculades a
l'energia, gestió de l'aigua i/o residus

El verd i la biodiversitat

Funcions relacionades amb el metabolisme urbà i les variables de l'entorn:

- Regula el cicle de l'aigua
- Segresta i emmagatzema carboni
- Modera les temperatures
- Aporta humitat
- Estalvia en climatització
- Atenua la contaminació atmosfèrica
- Produceix matèria orgànica i aliments

Funcions relacionades amb la complexitat urbana i cohesió social

- Forneix d'oportunitats per a l'activitat cultural, l'educació i la recerca
- Genera atractiu turístic
- Genera activitat econòmica
- Genera benestar físic i psicològic

Funcions relacionades amb l'habitabilitat urbana

- Crea entorns vitals i sensorials
- Esponja la ciutat
- Facilita l'oci, l'esbarjo i l'activitat física

Ecobarri a Figueres

Ocupació del sòl: evaluació del context

01. Vulnerabilitat de l'emplaçament (elements físics, socials o culturals)

02. Encaix territorial de l'actuació urbanística

- + Integració i connectivitat
- + Accessibilitat a serveis
- + Compacitat

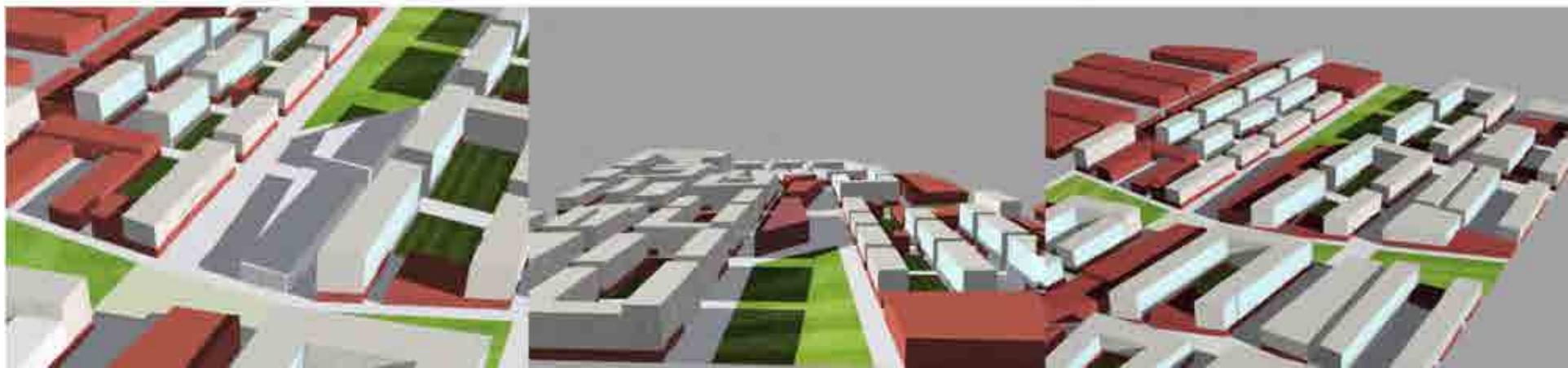
03. Consum eficient del sòl

- + Saturació urbana

04. Demandes al planejament

- + Dèficit teòric d'habitatge
- + Dèficit teòric d'equipaments
- + Dèficit teòric d'altres espais (verd, espai públic)

05. Recursos locals (disponibilitat d'aigua, energia, sòl agrícola, materials)

Disponibilitat de sòl agrícola

OBJECTIU:

Calcular la disponibilitat de sòl agrícola per a l'autosubministre

DEFINICIÓ DE L'INDICADOR:

Indicador unitari integrat que representa la relació que existeix entre el sòl disponible per a la producció d'aliments bàsics (cereals, llegums, fruites i verdures) i la superfície necessària per a satisfer, en condicions de reg i alta tecnologia, la demanda per capita d'aquests productes.

PARÀMETRES D'AVALUACIÓ:

Objectiu mínim: 0,75

Objectiu desitjable: 1

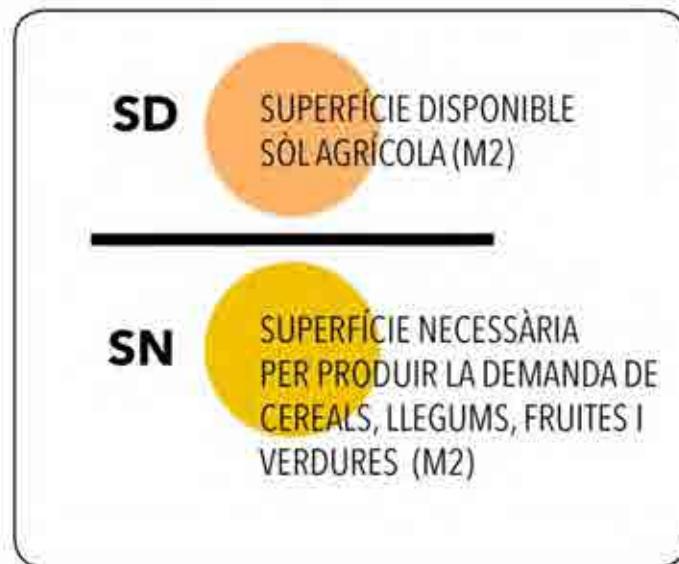
PARÀMETRES DE CÀLCUL:

$$IDS = SD / SN$$

(sense unitats)

$$\text{IDS} = \frac{\text{SD}}{\text{SN}}$$

La superfície necessària pot variar segons:

- Categoria del sòl (limitacions que poden restringir l'elecció de cultius o limitar les pràctiques de conservació).
- Clima
- Disponibilitat d'aigua per a reg (aigues pluvials i residuals urbanes)
- Magnitud de l'actuació

$$\text{SN} = \text{SBC} + K (\text{SBC} - \text{SR})$$

SBC

SUPERFÍCIE AGRÍCOLA BASE
DE CÀLCUL EN CONDICIONS
AGROTECNÍQUES ÓPTIMES
(215M²/HABITANT)

K

+ COEFICIENT QUE DEPÈN DE LA
PRECIPITACIÓ MITJANA ANUAL

SBC

SUPERFÍCIE AGRÍCOLA BASE
DE CÀLCUL EN CONDICIONS
AGROTECNÍQUES ÓPTIMES
(215M²/HABITANT)

SR

- SUPERFÍCIE DE SÒL REGABLE
A COMPTÉ DE LES AIGÜES PLUVIALS APROFITABLES I L'EFLUENT
DE LES EDAR

= 215 x Coeficient corrector de productivitat per convertir la superfície óptima a la superfície que representa l'àmbit d'estudi (6 categories) x Nombre d'habitants

Pm > 1.500 mm = 1
700 > Pm < 1.500 mm = 2
Pm < 700 mm = 4

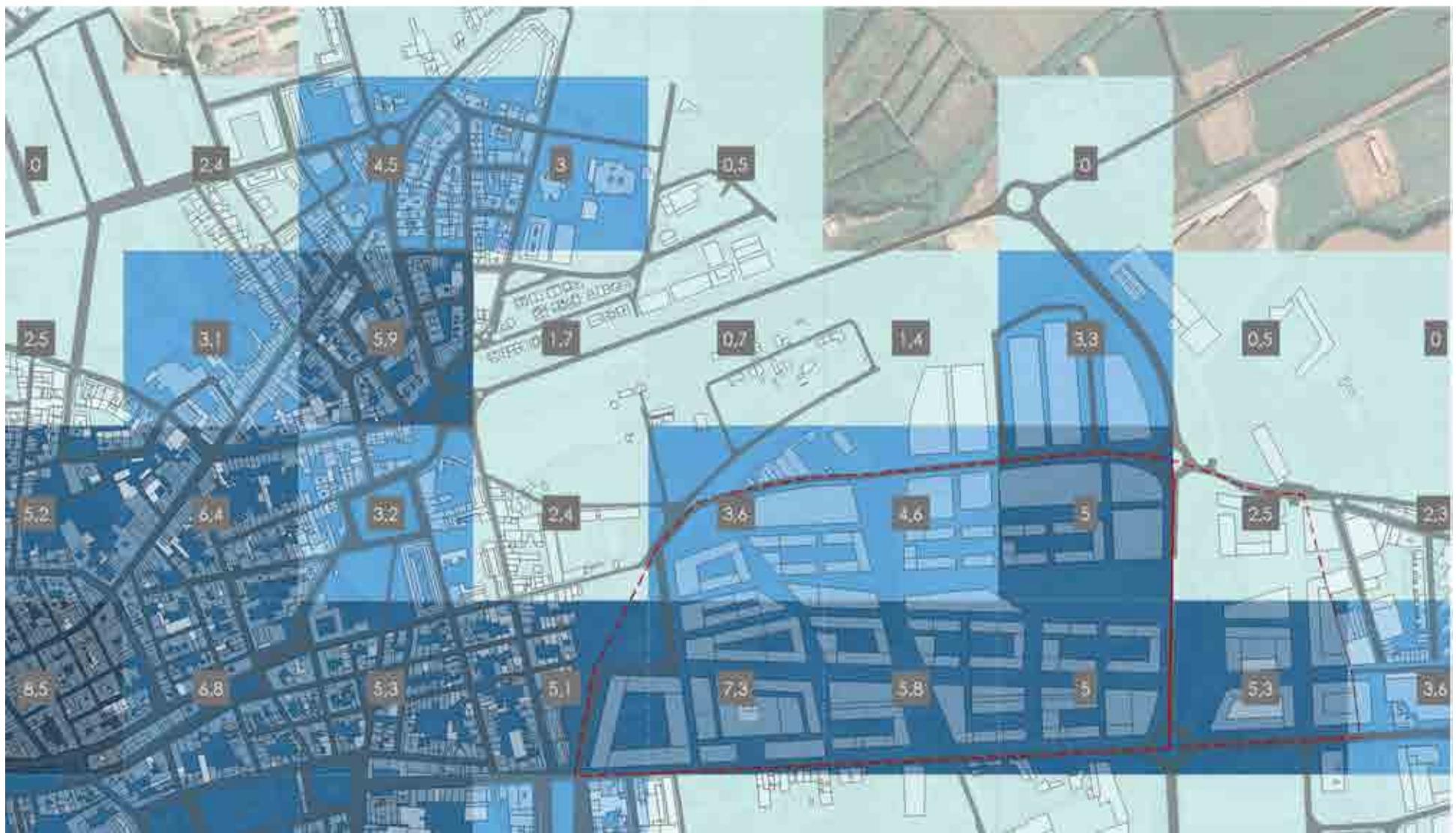
Ocupació del sòl

Compacitat absoluta

Fórmula de càlcul:

[Volum construït / Unitat de superfície]

Compacitat corregida

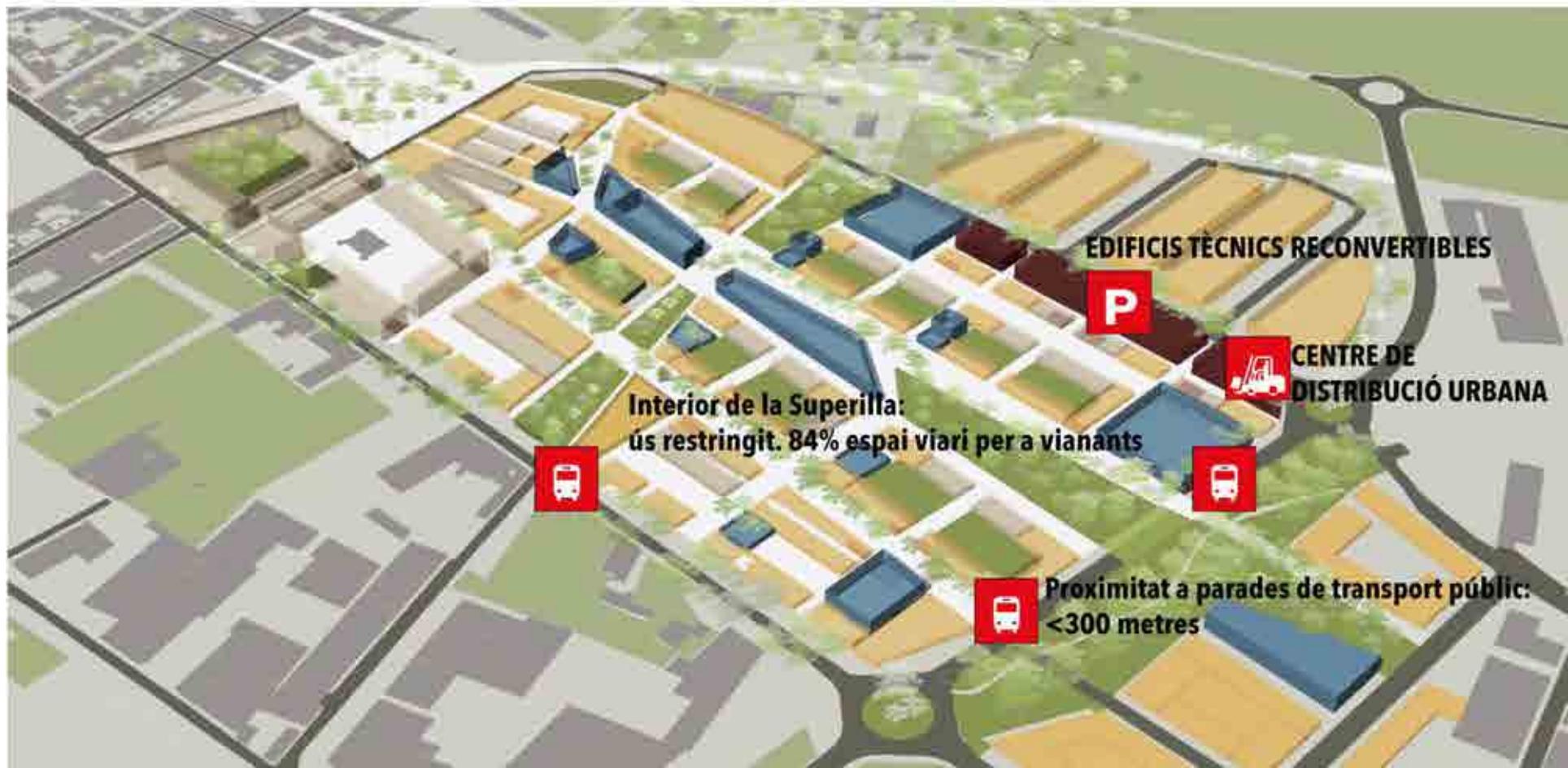
Fórmula de càlcul:

[Volum construït / Espai d'estada]

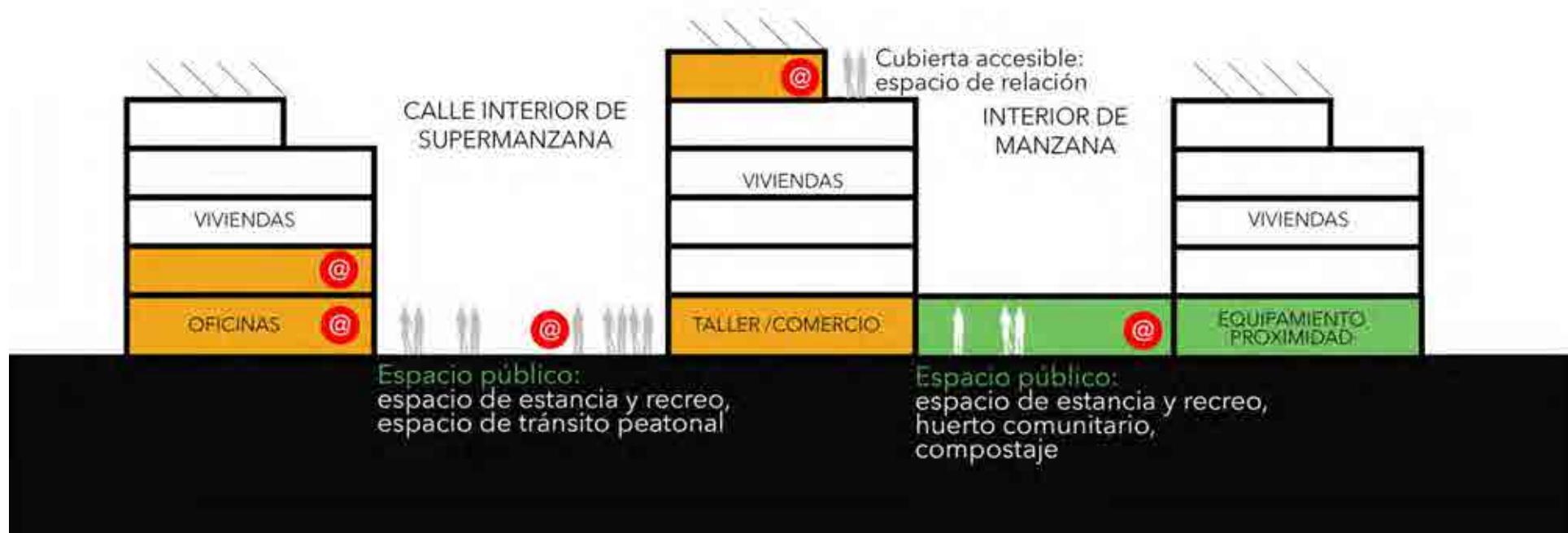
Mobilitat i serveis

- + Espai viari per a vianants: >75%
- + Parades de transport públic: < 300 metres
- + Xarxa de bicicletes: < 300 metres
- + Dotació aparcament vehicles: máx. 1 plaça /habitatge
- + Dotació aparcament bicis: 2 places/habitatge

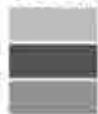
Complexitat urbana

- + Superfície construïda no residencial: **>20%**
- + Diversitat d'usos per illa: **equipaments de proximitat, terciari, habitatge, oficines**
- + Coberta accessible: **espai de relació**
- + Activitats relacionades amb l'espai públic: **horts, jocs infantils, àrees wifi**
- + Eixos atractius d'activitat: **>25% trams (metres lineals)**

Continuïtat espacial i funcional del carrer

USOS EN PLANTA BAJA

TERCIARIO/COMERCIAL
EQUIPAMIENTO
RESIDENCIAL

GRADO DE INTERACCIÓN

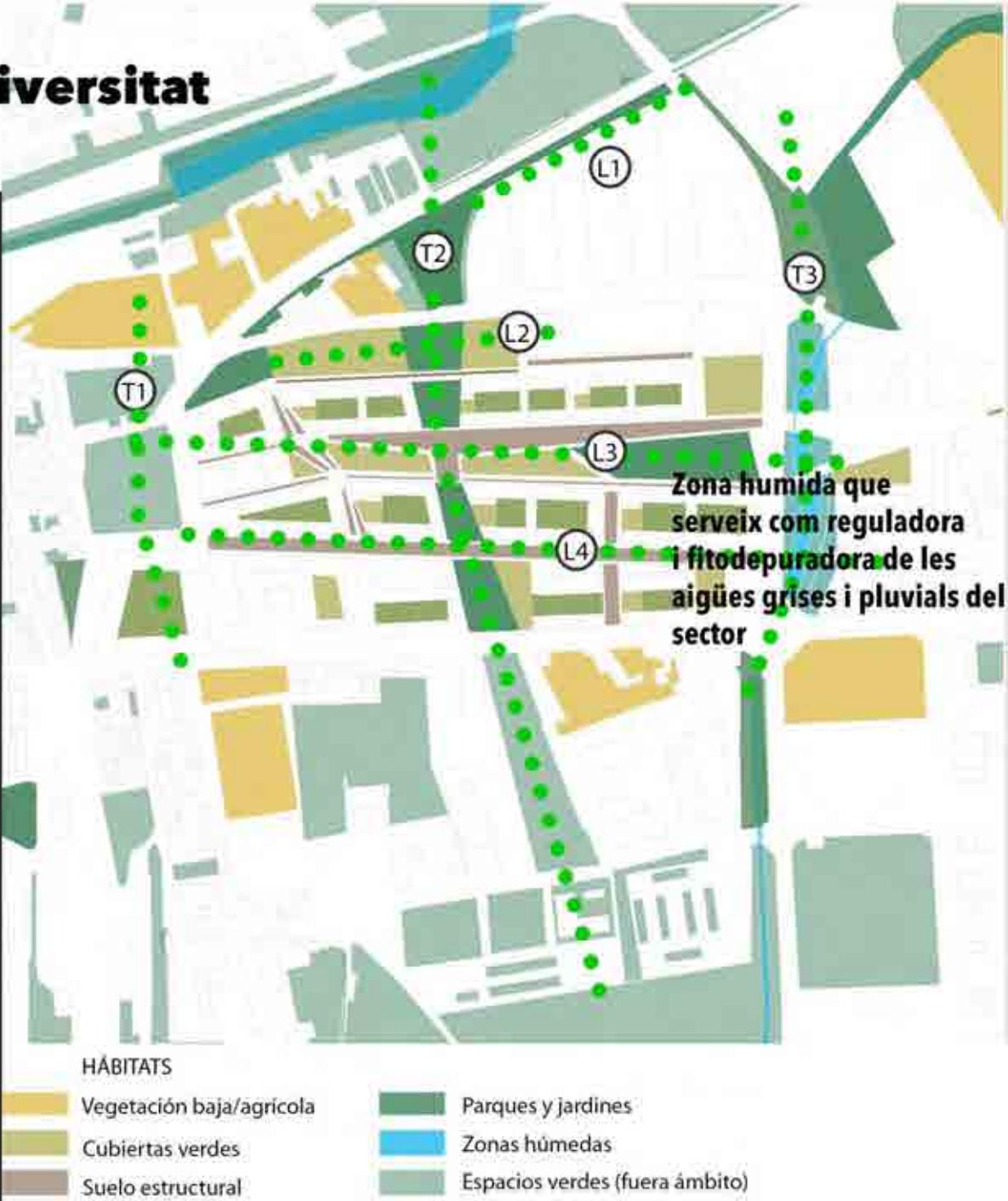
■	Muy alta
■	Alta
■	Media
■	Baja
■	Muy baja

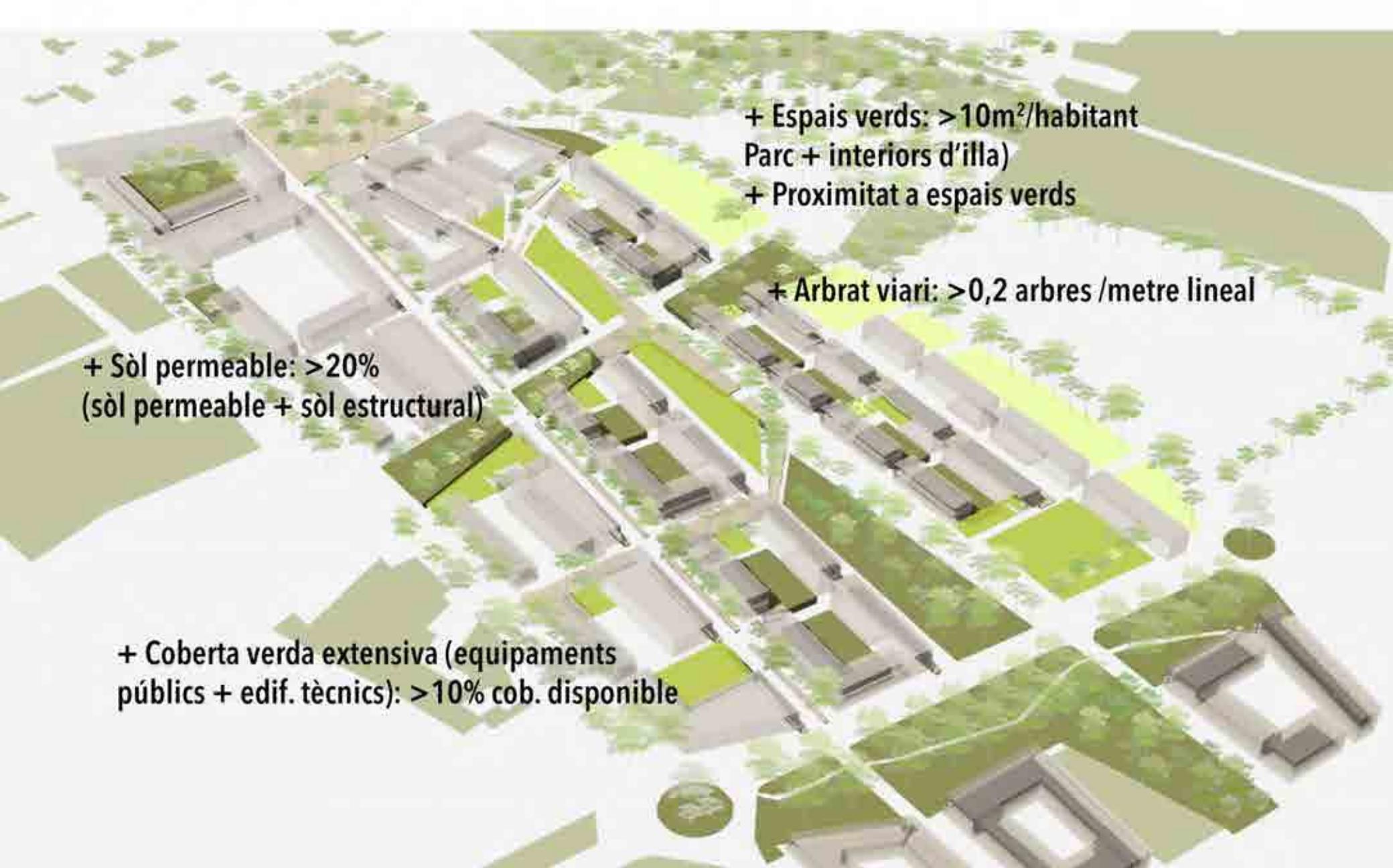
Espais verds i biodiversitat

CONNECTIVITAT BIOLÒGICA

- + Connexió dels espais verds
- + Màxima permeabilitat del terreny
- + Reintroducció d'espècies vegetals i avifauna
- + Recuperació cursos d'aigua i preservació de l'estructura agrària.

ESCALA URBANA

Índex biòtic del sòl

Fórmula de càlcul:

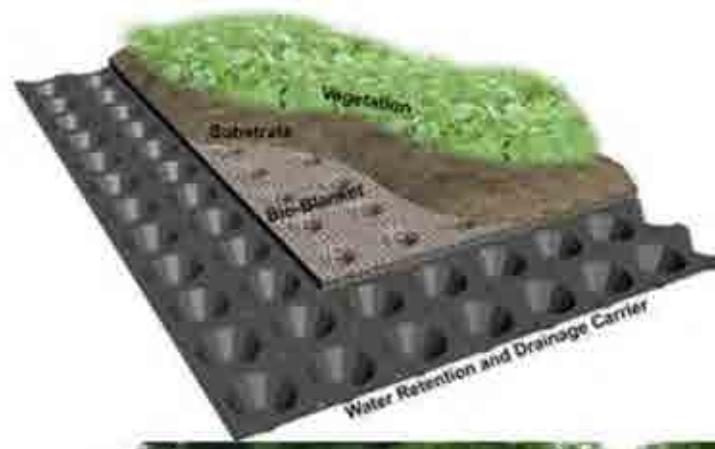
$$[\sum (\text{factor permeabilitat del sòl} \times \text{unitat de superfície}) / \text{superfície total}]$$

Unitat de càlcul:

%

Paràmetre d'avaluació:

> 20%

Índex biòtic del sòl

Permeabilitat

- >50%
- 30 a 50%
- 15 a 30%

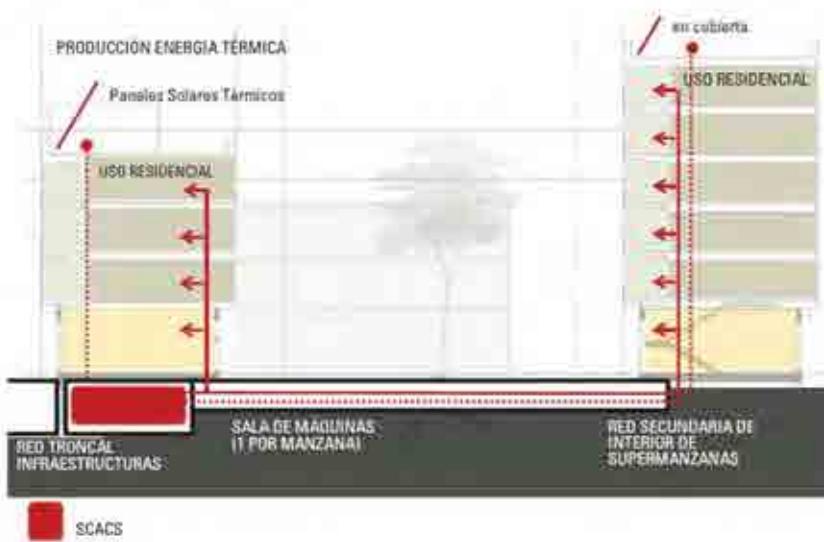
- 5-15%
- <5%

Gestió energètica

MÀXIMA AUTOSUFICIÈNCIA

- + Reducció de la demanda energètica mitjançant sistemes constructius passius.
- + Màxim aprofitament dels recursos renovables (captació local)
 - Instal·lació plaques solars tèrmiques a cada mançana (100% cobertura dda. tèrmica).
 - Instal·lació de panells solars fotovoltaics (50% dda. elèctrica domèstica).
 - Sistema SCACS

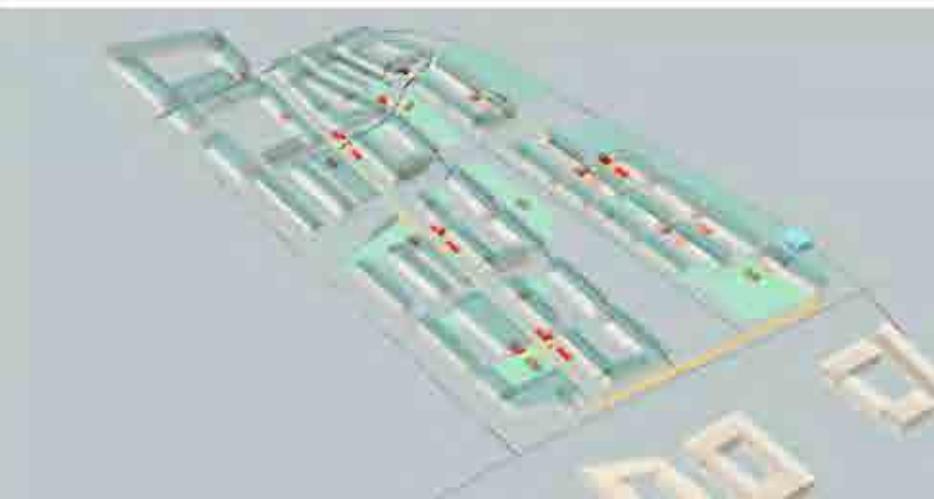
Gestió hídrica

MÀXIMA AUTOSUFICIÈNCIA

- + Reducció de la demanda hídrica mitjançant mecanismes d'estalvi
- + Màxim aprofitament dels recursos locals i reutilització d'aigües marginals per a substituir part de la demanda d'aigua no potable.
(pluvials, grises i subterrànies)
- Creació de xarxes separatives d'aigües residuals i pluvials.
- Creació de xarxes separatives d'aigua potable i no potable.
- Aljubs a les cobertes.

US DOMÈSTIC:

- + Demanda aigua potable: <65 lpd
- + Demanda aigua no potable: <20 lpd
- + Autosuficiència hídrica: >35%

Gestió de residus i materials

TANCAMENT DE CICLE DE MATERIALS

- + Estratègies de prevenció
- + Sistema de recollida porta a porta (5 fraccions)
- + Reserva d'espai per a punt verd
- + Reserva d'espai per a l'autocompostatge comunitari de la matèria orgànica.
- + Reserva d'espai per a aula ambiental (cursos autocompostatge, tallers reparació, etc.)

Producció i consum d'aliments

DESENVOLUPAMENT DE PATRONS DE PRODUCCIÓ LOCAL I DE CONSUM EFICIENT I SALUDABLE

- + Càlcul de la demanda d'aliments bàsics (ous, llet, llegums, carn, fruita, arròs, etc.): superfície agrícola (ha).
- + Reserva d'espais per a horts comunitaris (interiors d'illa i zona exterior al sector d'ordenació).
- + Campanyes de consum responsable

Autosuficiència alimentària (%)

OBJECTIU:

Desenvolupar patrons de producció i consum de proximitat, eficients i sostenibles.

DEFINICIÓ DE L'INDICADOR:

Percentatge de població que pot proveir-se energèticament amb la producció de sòls agrícoles urbans i periurbans.

PARÀMETRES D'AVALUACIÓ:

Objectiu mínim: 10%

Objectiu desitjable: variable

PARÀMETRES DE CÀLCUL:

$$S = \sum_{i=1}^n (C_i N_{hab}) / R_i$$

$$S = \frac{\text{SUPERFÍCIE NECESSÀRIA PER A L'AUTOABASTIMENT DE PRODUCTES BÀSICS (HA)}}{\sum (\text{CONSUM PER CÀPITA (KG, LITRES, UNITATS / ANY)} \times \text{NOMBRE D'HABITANTS}) / \text{RENDIMENT (KG, LITRES, UNITATS / HA)}}$$

Estratègies per a potenciar/fomentar el consum local

- Reserves d'espai per a fomentar els horts comunitaris als interior d'illa (25% de la superfície interior d'illa): parcel·les entre 5 i 10m².
- Reserves d'espai per a la producció d'aliments a la zona nord del barri: parcel·les hortícoles de tamany superior, entre 10 i 15 m²).
- Resultats:

Alternativa 1 (25% participació)

- 425 horts urbans sol·licitats
- 5.000 m² d'espais de permacultura
- 4,2% autosuficiència alimentària

Alternativa 2 (50% participació)

- 850 horts urbans sol·licitats
- 9000 m² d'espais de permacultura
- 7,5% autosuficiència alimentària

ALIMENTOS BÁSICOS ⁷¹	CONSUMO POR HABITANTE-AÑO (kg, litros/unidades)	CONSUMO BARRIO (kg, litros, unidades/año)	SUPERFICIE (ha)
Huevos (unidades)	145	567.385	10
Carne de pollo	14,6	57.130	49
Carne de cerdo	11,6	45.391	41
Carne de ternera	7,3	28.565	57
Carne de cordero	2,4	9.391	47
Leche (litros)	78,6	307.562	42
Arroz	3,8	14.669	3
Legumbres	3,2	12.522	12
Patatas	25,1	98.216	5
Verduras	64	260.432	12
Cítricos	31,1	121.694	13
Frutas	74,6	291.910	57
SUPERFICIE TOTAL NECESARIA PARA EL AUTOABASTECIMIENTO			349

■ Autoproducció aliments

Autoproducció alimentària: 4,2% en l'interior del Sector (5.000m² d'horts; 25% participació).
7,5% interior + sòl agrícola adjacent
(9000m²; 50% participació d'habitatges)

Calculadora d'emissions GEH

Els aliments són els responsables del 20% de les emissions i consum energètic (FAO).

Una dieta ecològica i de proximitat suposa una reducció del 20% de les emissions GEH dels aliments consumits.

Calculadora d'emissions de GEH

Eina de càlcul per comptabilitzar les emissions d'efecte hivernacle i alhora definir un pla d'acció per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

- Permet analitzar l'energia i les emissions del cicle de cada aliment. Per a cada producte es té en compte: ús fertilitzants, pesticides, herbicides, assecat de la collita, transport, maquinària, refrigeració i consum de les piscines de cria.
- Càlcul de l'autoabastiment: estimació de la superfície necessària per a la producció local i ecològica d'alguns aliments bàsics.

Desarrollo de recursos metodológicos e
material para elaborar
**La Estrategia Local de
Cambio Climático**

Manual del usuario de la
herramienta informática

Manual del usuario de la
herramienta informática

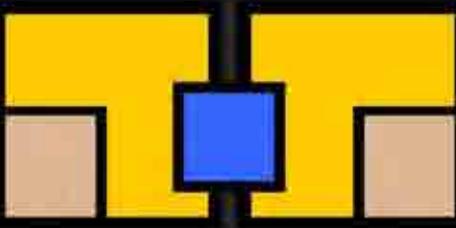

Aliment/Producció	Cultura	Producció	Transport	Refrigeració	Total
Arrossos i cereals	14,8	0	0	0,00	14,80
Carratxos de pebre	14,6	0	0	0,00	14,60
Carratxos de verdures	21,8	216.942	0	0,42	2446,73
Carratxos de fruites	7,8	166.521	0	4,51	3.459,27
Carne de porc i pollastre	2,4	12.258	0	2,58	2.845,51
Lletxa	7,6	27.719.420	0	69,07	2.846,68
Avocat	3,8	0	0	0,00	300,00
Llegumbres	2,2	16.331	0	3,74	738,34
Verduras	25,1	8.872.582	0	155,50	301,76
Verdura i fruites fresques	64,0	361.850	0	5,10	779,54
Ulls d'olla	13,2	0	0	0,00	130,00
Frutats secos	14,8	138	0	0,01	148,01
Total autoabastiment a preu de producció local (€/tonelada)					75.000,55

Este documento muestra cómo el municipio puede aumentar su autoabastimento creando el espacio en la tierra de cultivo necesario para producir alimentos ecológicos y sostenibles. El consumo de carne y lácteos es muy alto en este municipio, lo que significa que se necesita una mayor superficie para criar animales y producir leche. La herramienta también calcula la superficie necesaria para producir frutas y verduras ecológicas.

[Anterior](#) [Siguiente](#) [Calcular](#)

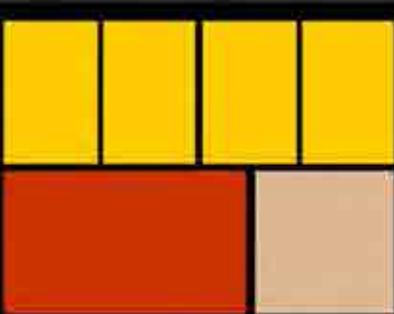
Habitatge de protecció oficial: Dotació i proximitat

VIVIENDA PARA JÓVENES,
PERSONAS MAYORES
Superficie útil: 30-45m²

VIVIENDA FAMILIA NO NUMEROSA
Superficie útil máxima: 90m²

VIVIENDA FAMILIA NUMEROSA
Superficie útil máxima: 120m²

- Espacios de uso privado
- Espacios de uso en común
- Servicios (cocina, baño)
- Servicios compartidos
(lavandería, trastero,...)

DOTACIÓ D'HABITATGE DE PROTECCIÓ OFICIAL

- + 30-60%
- + Diversitat programes HPO i de regíms de tinença
- + Accessible a equipaments, espais verds i transport

■ Proximitat simultània a equipaments bàsics

Fórmula de càlcul:

[Població amb cobertura simultània als 5 tipus d'equipaments bàsics] x 100

Unitat de càlcul:

%

Paràmetre d'avaluació:

> 75% (mínim); 100% (desitjable)

EQUIPAMENTS DE PROXIMITAT

CULTURAL <300 m.
Centre cívic, biblioteca de barri

ESPORTIU <300 o 600 m.
Pista poliesportiva a l'aire lliure,
petit complex cobert

EDUCATIU <300 m.
Infantil (1 i 2n cicle), Primària,
Secundària obligatòria (600),
Batxillerat+FP (600)

SALUT <600 m.
Centre de salut

BENESTAR SOCIAL <300m.
Residència gent gran, centre de dia

Viviendas con proximidad simultánea a diferentes tipos de equipamientos

Salud
Bienestar social
Educación

Cultura
Deporte

Mescla social versus segregació

Fórmula de càlcul:

$$IS = \left(\frac{1}{2} \sum_{i=1}^n \left| \frac{x_i}{X} - \frac{t_i - x_i}{T - X} \right| \right) \cdot 100$$

Unitat de càlcul:

%

Paràmetre d'avaluació:

<30% (tendència a 0)

MESCLA D'EDATS

MESCLA DE CULTURES

MESCLA DE RENDES

+ Indicador igualtat/segregació espacial de la població

- Població gran
- Població estrangera
- Titulats superiors

Instruments d'organització: Gestió dels recursos i els serveis

Avaluació Global

Certificació del grau de sostenibilitat urbana

Superilla Pilot Barri de La Maternitat i Sant Ramon Districte de Les Corts.

Indicadors
avaluats

INDICADOR	OBJECTIU MÍNIM	OBJECTIU DESITJABLE
Ambit A1: Ocupació del sòl		
01 Densitat d'habitatges	≥10 habitatges/ha;	≥100 habitatges/ha;
02 Compactat absoluta	≥5 metres; 50% superfície supermançana	≥5 metres; 75% superfície supermançana
Ambit A2: Espai públic i habitabilitat		
03 Compactat corregida	10-50 metres; 50% superfície supermançana	10-50 metres; 75% superfície supermançana
04 Espai d'estada per habitant	≥10m ² /habitant	≥20m ² /habitant
05 Qualitat de l'aire	<40µg/m ³ ; 75% població	<40µg/m ³ ; 100% població
06 Confort acústic	<65 dB(A) dia; 75% població	<65 dB(A) dia; 100% població
07 Confort tèrmic	≥50% hores de confort; 50% superfície carrers	≥80% hores de confort; 50% superfície carrers
08 Accessibilitat del viari	Accessibilitat suficient o superior; 50% longitud carrers	Accessibilitat suficient o superior; 75% longitud carrers
09 Espai destinat al vianant	≥60% viari vianants; 50% longitud carrers	≥60% viari vianants; 75% longitud carrers
10 Proporció del carrer	h/d <2; 50% longitud carrers	h/d <2; 75% longitud carrers
11 Percepció visual del verd	≥10% volum verd; 50% longitud carrers	≥10% volum verd; 75% longitud carrers
12 Índex d'habitabilitat a l'espai públic	≥30 punts; 50% superfície carrers	≥30 punts; 75% longitud carrers
Ambit A3: Mobilitat i serveis		
13 Proximitat simultània a xarxes de transport públic alternatiu	Proximitat simultània a xarxes; 75% població	Proximitat simultània a xarxes; 100% població
14 Ocupació de la mobilitat motoritzada	<40% (sobre total de viari de la supermançana)	<25% (sobre total de viari de la supermançana)
15 Proximitat a aparcament per a bicicletes	<100 metres; 75% població	<100 metres; 100% població
16 Aparcament per a vehicles fora de la calçada	≥80% places fora de calçada (sobre total de places)	≥90% places fora de calçada (sobre total de places)
17 Dotació de places d'aparcament per a vehicles	≥80% cobertura places demandades; (sobre total de places fora de calçada)	≥90% cobertura places demandades; (sobre total de places fora de calçada)

SITUACIÓ ACTUAL	ESCENARI FUTUR AMB Superilles																				
RESULTATS I PUNTUACIÓ FINAL																					
259 habitatges/ha	259 habitatges/ha																				
≥5 metres; 28% superfície	≥5 metres; 75% superfície																				
<table border="1"> <tr> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </table>		10	10	10	10																
10	10																				
10	10																				
<table border="1"> <tr> <td>4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>7,1</td> <td>9,8</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>7,5</td> </tr> <tr> <td>9,9</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>9,4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>1,1</td> <td>7,7</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>7</td> </tr> </table>		4	10	2	3	7,1	9,8	7	7,5	9,9	10	9,4	10	1,1	7,7	10	10	9	9	3	7
4	10																				
2	3																				
7,1	9,8																				
7	7,5																				
9,9	10																				
9,4	10																				
1,1	7,7																				
10	10																				
9	9																				
3	7																				
<table border="1"> <tr> <td>Proximitat simultània 3 xarxes; 41% població</td> <td>Proximitat simultània 3 xarxes; 93% població</td> </tr> <tr> <td>44,6%</td> <td>68,3%</td> </tr> <tr> <td>3,7</td> <td>3,8</td> </tr> <tr> <td><100 metres; 31,7% població</td> <td><100 metres; 97,2% població</td> </tr> <tr> <td>2,1</td> <td>9,4</td> </tr> <tr> <td>91% places fora de calçada</td> <td>97% places fora de calçada</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>115% cobertura places demandades</td> <td>115% cobertura places demandades</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </table>		Proximitat simultània 3 xarxes; 41% població	Proximitat simultània 3 xarxes; 93% població	44,6%	68,3%	3,7	3,8	<100 metres; 31,7% població	<100 metres; 97,2% població	2,1	9,4	91% places fora de calçada	97% places fora de calçada	10	10	115% cobertura places demandades	115% cobertura places demandades	10	10		
Proximitat simultània 3 xarxes; 41% població	Proximitat simultània 3 xarxes; 93% població																				
44,6%	68,3%																				
3,7	3,8																				
<100 metres; 31,7% població	<100 metres; 97,2% població																				
2,1	9,4																				
91% places fora de calçada	97% places fora de calçada																				
10	10																				
115% cobertura places demandades	115% cobertura places demandades																				
10	10																				

Avaluació Situació Actual

Certificació del grau de sostenibilitat urbana

Superilla Pilot Barri de La Maternitat i Sant Ramon Districte de Les Corts.

INDICADOR	OBJECTIU MÍNIM	OBJECTIU DESITJABLE	SITUACIÓ ACTUAL	ESCENARI FUTUR AMB Superilles
			RESULTATS I PUNTUACIÓ FINAL	
Ex.2 SOSTENIBILITAT	Ambit A1: Complexitat urbana			
	18 Índex de diversitat urbana	≥5 bits d'informació; 30% superfície urbana	≥5 bits d'informació; 75% superfície urbana	3,2 16,6%
	19 Equilibri entre l'activitat i l'habitació	≥20% (teixits ús ppal: residencial)	≥25% (teixits ús ppal: residencial)	4,2 16,6%
	20 Continuitat espacial i funcional del carrer	Carrers amb interacció alta/molt alta; ≥25% longitud carrers	Carrers amb interacció alta/molt alta; ≥50% longitud carrers	5,7 26,6%
	21 Activitats denses en coneixement	≥10% activitats @	≥20% activitats @	2,4 4,8% activitats @
	Ambit A2: Espais verds i biodiversitat			
	22 Índex biòtic del sòl	≥25%; dove (total superfície supermercadona)	≥30%; sobre total superfície supermercadona	9,2% 1,8
	23 Espai verd per habitant	≥5m ² verd urbà/habitant	≥10m ² verd urbà/habitant	10% 1 m ² verd urbà/habitant
	24 Proximitat a espais verds	Accés a 3 tipus espais verds: >75% població	Accés a 3 tipus d'espais verds: 100% població	89,5% població 7,9
	25 Densitat d'arbres viari	Trams amb densitat adequada; 50% longitud carrers	Trams amb densitat adequada; 75% longitud carrers	90,9% longitud carrers 10
Ex.3 METABOLISME URBÀ	Ambit A6: Metabolisme urbà			
	26 Consum energètic edificació	<95 kWh/m ² /any	<65 kWh/m ² /any	84,5 kWh/m ² /any (consum estimat) 6,8
	27 Consum enllumenat públic	<2,5 kWh/m ² /any	<1 kWh/m ² /any	2,55 kWh/m ² /any (consum estimat) 5,1
	28 Autosuficiència energètica (amb energies renovables)	≥20%	100%	(Sense informació)
	29 Emissions de CO ₂ eq	<2,1 tCO ₂ eq./hab./any	<0,5 tCO ₂ eq./hab./any	1,41 tCO ₂ eq./hab./any (emissions estimades) 7,2
	30 Consum d'aigua potable	<100 litres persona i dia	<70 litres persona i dia	(Sense informació desagregada per barri)
	31 Suficiència hídrica	>20%	>40%	(Sense informació)
	32 Generació de residus	<1,53 kg/hab./dia	<1,38kg/hab./dia	(Sense informació desagregada per barri)
	33 Recollida selectiva	>50%	>65%	(Sense informació desagregada per barri)
	34 Proximitat a una deixalleria	Accés a menys de 600 metres; 75% població	Accés a menys de 600 metres; 100% població	100% població 10 (Sense informació)
	35 Tancament del cicle de la matèria orgànica	>100%	>70%	6,2% 10 (Sense informació)

Avaluació Situació Actual

Certificació del grau de sostenibilitat urbana

Superilla Pilot Barri de La Maternitat i Sant Ramon Districte de Les Corts.

		eix 1 COMMITAT I FUNCIONALITAT		eix 2 COMPLEXITAT		eix 3 EFICIÈNCIA		QUALIFICACIÓ FINAL
Ocupació del sol	Puntuació assolida: 20 Puntuació màxima àmbit: 20 Resultat: 100%	A	eix 1 1/3% 1/3%	Espaï públic i habitatges	Puntuació assolida: 62,5 Puntuació màxima àmbit: 100 Resultat: 62,5%	C	eix 2 1/3% 1/3%	(suma % parciais eixos) 53%
Mobilitat i serveis	Puntuació assolida: 28,5 Puntuació màxima àmbit: 50 Resultat: 57%	C	eix 3 1/3% 1/3%	Complexitat urbana	Puntuació assolida: 15,5 Puntuació màxima àmbit: 40 Resultat: 38,8%	D	eix 2 1/3% 1/3%	
Espais verds i biodiversitat	Puntuació assolida: 20,7 Puntuació màxima àmbit: 40 Resultat: 51,8%	C		Metabolisme urbà	Puntuació assolida: 28,9 Puntuació màxima àmbit: 60 Resultat: 48,2%	D	eix 3 1/3% 1/3%	

¹ Sobre el total dels indicadors amb informació

Avaluació Escenari futur amb Supermançanes

Certificació del grau de sostenibilitat urbana

Superilla Pilot Barri de La Maternitat i Sant Ramon Districte de Les Corts.

eix 1 COMPATIBITAT FUNCIONALITAT	eix 2 COMPLEXITAT	eix 3 EFICIÈNCIA	Ocupació del sòl	Puntuació assolida: 20 Puntuació màxima àmbit: 20 Resultat: 100%	A	eix 1 1/3%	QUALIFICACIÓ FINAL (suma % puntuació eixos) 74,9%
			Espaç públic i habitatibilitat	Puntuació assolida: 84 Puntuació màxima àmbit: 100 Resultat: 84%	B	eix 1 1/3%	
eix 2 COMPLEXITAT		Mòbilitat i serveis	Puntuació assolida: 45,8 Puntuació màxima àmbit: 50 Resultat: 91,6%	A	eix 2 1/3%	Resultat pàrtic: 29,2% Puntuació: 149,8 punts (sobre 170)	QUALIFICACIÓ FINAL (suma % puntuació eixos) 74,9%
eix 3 EFICIÈNCIA	Complexitat urbana		Puntuació assolida: 21,3 Puntuació màxima àmbit: 40 Resultat: 53,3%	C	eix 2 1/3%	Resultat pàrtic: 11,7% Puntuació: 4,5 punts (sobre 10)	
	Espais verds i biodiversitat		Puntuació assolida: 21,3 Puntuació màxima àmbit: 40 Resultat: 54,5%	C	eix 3 1/3%	Resultat pàrtic: 11,7% Puntuació: 4,5 punts (sobre 10)	QUALIFICACIÓ FINAL (suma % puntuació eixos) 74,9%
eix 3 EFICIÈNCIA		Metabolisme urbà	Puntuació assolida: 49,6 Puntuació màxima àmbit: 60 Resultat: 82,7%	B	eix 3 1/3%	Resultat: 27,6% Puntuació: 49,6 punts (sobre 60)	

* Sobre el total dels indicadors amb informació